

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΑ' • ΤΕΥΧΟΣ 7
• ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2005

Γεωργίου Χαλκιάδου

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους ιερείς

Ιωάννου Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247

Διεύθυνση Διαδικτύου τῆς Ἐκκλησίας
<http://www.ecclesia.gr>
Ἡλεκτρονική διεύθυνση :
e-mail: contact@ecclesia.gr
e-mail «Ἐφημερίου»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ
τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

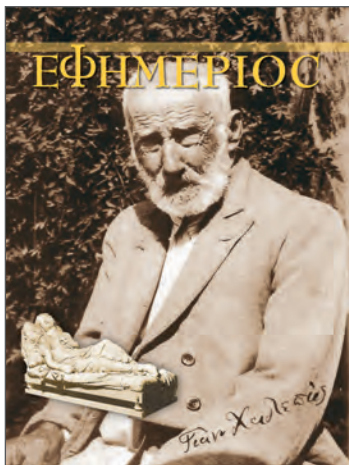
ὑπὸ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων
τῆς Μορφωτικῆς καὶ Ἐπικοινωνιακῆς
Ἑπιχειρήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἐπίσκοπος Χριστιανουπόλεως Σεραφεῖμ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:
Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
Ἰ. Μ. Χατζηφώτης

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ-ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ -
ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΙ-ΕΚΤΥΠΩΣΗ-ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕΕ
Σόλωνος 98, 106 80 Ἀθήνα
Τηλ.: 210 3661200, Fax: 210 3617791
<http://www.livanis.gr>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπισκοπικά Γράμματα Μητροπολίτου Ἀχελώου	σελ. 3
Ἐκκλησία καὶ Πολιτική Κυριαρχία Μ. Γ. Βαρβούνη	σελ. 4-5
Ἀναδρομὲς Αὐτοσυνειδησίας	6
Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβοῦν ...	σελ. 7-12
Ρωμαιοκαθολικοὶ Θεόλογοι ἀνακαλύπτουν καὶ ὁμολογοῦν	13
Τιμὴ στοὺς ἱερεῖς ποὺ ἔδωσαν τοὺς υἱοὺς τους στὴν διακονία τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου ...	14-17
Ἡ Θεοτόκος καὶ Ἀειπαρθένος Μαρία Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Χριστοδούλου	18-19
Ἡ διαπλοκὴ στὴ γνώση κ. Ἀλέξανδρου Μ. Σταυροπούλου	20-22
Πρόσκληση γιὰ διάλογο Πρωτ. κ. Βασ. Θερμοῦ	23
Ψευδομεσσίες καὶ Ψευδόχριστοι Πρωτ. Βασίλειου Α. Γεωργόπουλο	24-25
Τὸ Θεολογικὸ-Φοιτητικὸ Οἰκοτροφεῖο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας	26
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια Κωνσταντίνου Χολέβα	σελ. 27-28
Ἰδέες - Προτάσεις - Προτιμήσεις	σελ. 29
Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ: Ἀρχιμ. Γεωργίου Χρυσοστόμου	30
Φωτογραφικὰ Στιγμιότυπα	σελ. 31

ΕΞΟΦΥΛΛΟ:

Αὐτὴ ἡ συγκλονιστικὴ μορφή ἑνὸς μεγάλου σύγχρονου καλλιτέχνη, τοῦ Τήνιου Γιαννούλη Χαλεπᾶ, ποὺ ἡ μάνα του τοῦ κατέστρεψε τὰ ἔργα ὡς τὸ θάνατό της, χαλυβδώνοντας ἔτσι τὴ θέλησή του καὶ τὴν παραγμένη υγεία του, ἀποτελεῖ ἕνα χαρακτηριστικὸ παράδειγμα τῆς μοναξιάς πολλῶν σπουδαίων μορφῶν τῆς Τέχνης. Δύναμη, ἐκφραστικότητα, δέσιμο μὲ τὴν παράδοση καὶ μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς σὲ ἀναζήτηση νέων μορφῶν ριζωμένων σ' αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἑλληνικὴ κλασικὴ παράδοση ἀποπνέει τὸ ἔργο του. Ἕνας ἀκόμη κρίκος στὴν ἀτελείωτη ἀλυσίδα προσφορᾶς τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος στὸν πολιτισμὸ τῆς Οἰκουμένης.

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητέ Συμπρεσβύτερε,

Μετὰ τὸν **Ποιμαντικὸ Σχεδιασμό**, γιὰ τὸν ὁποῖο σοῦ ἔγραψα στὸ προηγούμενο γράμμα μου, ἀκολουθεῖ ὁ λεγόμενος Ποιμαντικὸς Προγραμματισμός.

Ποιμαντικὸς Προγραμματισμός λέγεται καὶ εἶναι ἡ ἐτοιμασία ἢ ὀργάνωση διαφόρων ἐκδηλώσεων, μὲ τις ὁποῖες ὁ Ἱερεὺς καλύπτει τις συγκεκριμένες πνευματικὲς ἀνάγκες τῶν διαφόρων ομάδων τοῦ ποιμνίου του, ὅπως λ.χ. τῶν παιδιῶν, τῶν νέων, τῶν ἐργαζομένων, τῶν ἐνηλίκων, τῶν ὑπερηλίκων, τῶν ἀσθενῶν κ.λπ.

Οἱ ἐκδηλώσεις αὐτὲς μπορεῖ νὰ εἶναι οἱ ἐξῆς: ἡ ὁμιλία, ἡ ἐπίσκεψη στὸ σπίτι, τὴν ἐργασία, σὲ ἴδρυμα, στὴ φυλακὴ, σὲ Σχολεῖο, ἢ Ἡμερίδα, τὸ Συνέδριο, τὸ Προσκύνημα, ἢ Ἑορτὴ, τὸ κοινὸ γεῦμα, ἢ λατρευτικὴ Ἀκολουθία, ἢ δανειστικὴ ἢ κινητὴ βιβλιοθήκη κ.λπ.

Μέσα ποὺ μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν γιὰ τις διάφορες ποιμαντικὲς ἐκδηλώσεις εἶναι: ἡ εἰκόνα, ἡ φωτογραφία, ἡ ἀφίσα, ἡ ζωγραφικὴ, τὸ μουσικὸ ὄργανο, ὁ ἠλεκτρονικὸς ὑπολογιστὴς, τὸ βιβλίο, τὸ αὐτοκ-

κίνητο, τὸ πλοῖο, τὸ ἀεροπλάνο, τὸ ταξίδι, ἢ ἐκδρομὴ, τὸ τραγούδι, ἢ χορωδία, ἢ ἐπιστολή, τὸ τηλεφώνημα, ἢ εὐχετήρια κάρτα, τὸ τηλεγράφημα, ὁ χαιρετισμός, ἢ χειραψία, ὁ ἀσπασμός, τὸ δῶρο, ἢ ἐξυπηρέτηση κ.λπ.

Ὅργανα κατάλληλα, στὰ ὁποῖα ὁ Ἱερεὺς μπορεῖ νὰ ἀπευθύνεται γιὰ νὰ συμβάλουν στὰ διάφορα προγράμματα εἶναι: ὁ Μητροπολίτης, ὁ Ἱεροκλήρυξ, ὁ Θεολόγος, ὁ Δάσκαλος, ὁ Καθηγητὴς, ὁ Γυμνασιάρχης, ὁ Ἱατρός, ὁ Κοινωνικὸς λειτουργός, ὁ Καθηγητὴς Πανεπιστημίου ποὺ κατάγεται ἀπὸ τὴν περιοχὴ, ὁ ἀπόδημος πατριώτης κ.ἄ.

Συλλογικὰ ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα μπορεῖ ὁ Ἱερεὺς νὰ συνεργάζεται γιὰ τὴν ὀργάνωση τῶν διαφόρων ἐκδηλώσεων εἶναι: ἡ Κοινότητα, ὁ Δῆμος, ἢ Νομαρχία, ἢ Περιφέρεια, οἱ διάφοροι Σύλλογοι, τὰ Ὑπουργεῖα, τὸ Σχολεῖο, ἢ Κατασκήνωση κ.λπ. Ὑστερα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, ἀκολουθεῖ ἡ τοποθέτηση τῶν διαφόρων ἐκδηλώσεων μέσα στὸ **χρόνο** καὶ στὸ **χώρο**, δηλαδή, τὸ πότε καὶ τὸ ποῦ θὰ πραγματοποιηθοῦν οἱ ἐκδηλώσεις αὐτὲς.

Μὲ πατρικὲς εὐχὲς

† Ὁ Α.Ε.

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἐκκλησία καὶ Πολιτικὴ Κυριαρχία

Τοῦ Μ. Γ. Βαρβούνη, Ἀναπλ. Καθηγητοῦ
τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

Ἡ κα Ἑλπίδα Κ. Βόγλη, σὲ ἄρθρο τῆς μὲ τίτλο «Ἡ πολιτικὴ κυριαρχία τοῦ ἔθνους καὶ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδας. Ἡ συζήτηση γιὰ τὴν ταυτότητα τοῦ Ἑλληνα», ποὺ δημοσιεύθηκε στὸν τόμο τῶν *Πρακτικῶν τοῦ ΚΒ' Πανελληνίου Ἱστορικοῦ Συνεδρίου* (Θεσσαλονίκη, 25-27 Μαΐου 2001). Θεσσαλονίκη 2002, σελ. 279-299, τὸν ἀφιερωμένο στὴ μνήμη τοῦ καθηγητῆ Ἀπόστολου Ε. Βακαλόπουλου, ἀσχολήθηκε μὲ ἓνα πολυσυζητημένο στὴν ἑλληνικὴ βιβλιογραφία ζήτημα, ποὺ εἶχε μάλιστα καὶ πολιτικὴ ἐπικαιρότητα τὴν ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποία συνεκλήθη τὸ συνέδριο.

Μετὰ ἀπὸ σύντομο εἰσαγωγικὸ σημείωμα (σελ. 279-284), ποὺ ξεκαθαρίζει ὡστόσο τὴν ὀπτικὴ γωνία ὑπὸ τὴν ὁποία ἡ συγγραφεὺς θὰ ἐξετάσει τὸ ζήτημα, χωρίζει τὸ μελέτημα σὲ δύο τμήματα, ὑπὸ τοὺς τίτλους «Ἡ ἐπίδραση τοῦ θρησκευματος στὴν πολιτικὴ ταυτότητα τοῦ Ἑλληνα» (σσ. 285-292) καὶ «Ἡ πολιτικὴ κυριαρχία τοῦ ἔθνους» (σσ. 292-299). Ἡ συγγραφεὺς ὅμως, ἐνῶ στὸν τίτλο τῆς ἀναφέρει τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, στηρίζει τὰ ἐπιχειρήματά της σὲ γεγονότα καὶ ἱστορικὰ συμβάντα ποὺ ἀνάγονται στὶς ἀρχές καὶ τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα, ἰδίως στὸ πρῶτο μέρος, σὲ μίαν περίοδο δηλαδὴ ποὺ δὲν εἶχε ἀκόμη ὑπάρξει ἡ Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποία ὀλοφάνερα συγχέει πρὸς τὴν Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Θίγει ζητήματα ποὺ νομίζω ὅτι ἔχουν πλεον τελεσιδικήσει, ὅπως τὰ τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας στὸν ἀγῶνα τοῦ 1821 (σ. 286) καὶ τὰ τῆς ἐννοιολογικῆς σχέσεως τῶν ὄρων

«ἔθνος» καὶ «γένος» (σ. 287), ἐπαναλαμβάνοντας μίαν μᾶλλον παρωχημένη ἐπιχειρηματολογία. Τὸ σπουδαιότερο δέ, προσπαθεῖ νὰ ἐρμηνεύσει τὴν στάση τῆς Ἐκκλησίας μὲ κριτήρια πολιτικὰ καὶ κοσμικὰ, μὴν ἔχοντας τὴν παραμικρὴ ὑπόψια γιὰ τὸν ἐσχατολογικὸ ρόλο καὶ τὰ πνευματικῆς τάξεως κριτήρια, ποὺ ὑπαγορεύουν τὴν ἐκάστοτε στάση καὶ τὶς ἀπόψεις ποὺ διατυπώνουν οἱ κατὰ καιροὺς ἐκκλησιαστικοὶ ταγοί.

Ἐπιδίδεται λοιπὸν σὲ μίαν παράθεση γνωστών γεγονότων γύρω ἀπὸ τὶς ἐπαναστατικὲς ἐθνοσυνελεύσεις καὶ τὰ ἀντίστοιχα συνταγματικὰ κείμενα ποὺ προήλθαν ἀπὸ αὐτὲς (σελ. 288-291), χωρὶς ἔχνος πρωτοτυπίας, οὔτε σὲ νέα ἱστορικὰ δεδομένα, ἀλλὰ οὔτε καὶ στὶς κρίσεις ποὺ διατυπώνει. Οὐσιαστικὰ ἐπαναλαμβάνει ὅσα ὑποστηρίζει μέρος τῆς ὑπάρχουσας βιβλιογραφίας, ποὺ ἀμφισβητεῖ τὸν ἐθναρχικὸ ρόλο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τὸν ἐθνικὸ ρόλο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐνῶ πίσω ἀπὸ τὶς γραμμὲς τοῦ κειμένου τῆς διαφαίνεται ἡ διάθεση ἐμπλοκῆς σὲ ἓνα πολιτικὸ καὶ κοινωνικὸ πρόβλημα τῆς ἐποχῆς μας, ὄχι μόνον ἑλληνικὸ ἀλλὰ καὶ εὐρύτερα εὐρωπαϊκὸ, ποὺ ἔχει νὰ κάμει μὲ τὴν ἀναγνώριση ἢ ὄχι τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ συνακολούθως τῆς Ἐκκλησίας, ὡς προσδιοριστικοῦ παράγοντα τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ πολιτισμικοῦ παρόντος καὶ μέλλοντος τῶν λαῶν τῆς Ἐνωμένης Εὐρώπης.

Παρόμοια εἶναι καὶ ἡ σκοπιὰ ὑπὸ τὴν ὁποία ἀντιμετωπίζει τὴν ἀνακήρυξη τῆς αὐτοκεφαλίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (σελ. 293-296), παραγνωρίζοντας ἐντελῶς τὴ σχετικὴ πλούσια θεολογικὴ βιβλιογραφία καὶ ἀνιχνεύοντας πολιτικὰ καὶ μόνον κίνητρα πίσω ἀπὸ τὶς ἐπιλογὲς τῶν πρωταγωνιστῶν. Ἔτσι, ὑποστηρίζοντας ὅτι ἐπρόκειτο γιὰ πράξεις καὶ ἐπιλογὲς μὲ «πολιτικὸς κατεξοχῆν

πρόναος Πληροφοριακὸ δελτίο, ἔκδοση
τῆς Media Ecclesiastica AE.
http://www.ecclesia.gr/greek/pronaos/pronaos_15.html

όρους» (σ. 298), υποβιβάζει την οργανική σχέση του Έλληνα με τον χριστιανισμό, την ὀρθοδοξία και την Ἐκκλησία σὲ κατεξοχήν ἐπίσης πολιτικό και κοινωνικό γεγονός, ὥστε νὰ διαφανεῖ πὼς τὸ ζήτημα τῆς ἀναγραφῆς τοῦ θρησκευματος στὶς ταυτότητες εἶναι ἀπλὸ πολιτικό γεγονός (σ. 281), στὸ ὁποῖο ἡ Ἐκκλησία ἀντέδρασε μόνο και μόνο γιὰ νὰ ἐπιδείξει τὴν δύναμή της και νὰ προσπαθήσει νὰ ἐπιβληθεῖ στὴν κοσμική ἐξουσία.

Ὡστόσο, ἡ κα Βόγλη κάνει ἓνα βασικὸ –κατ' ἐμέ κριτῆ– λάθος: δὲν λαμβάνει ὑπόψη τῆς τὴν ιδιαιτερότητα, τὸν ψυχισμό και τὴν ιδιοπροσωπία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, προβαίνοντας σὲ συγκρίσεις με ἀνάλογες ἐξελίξεις σὲ ἄλλους λαούς, ὅπως γιὰ παράδειγμα οἱ Γάλλοι και οἱ Ἀμερικανοὶ (σ. 287), ὡς εἴαν θὰ μπορούσαν νὰ ἰσχύουν παντοῦ οἱ ἴδιοι ὅροι και κανόνες, ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως και τῆς ψυχολογίας, τῶν καταβολῶν, τῆς πνευματικῆς συστάσεως και τῆς ιδιοσυγκρασίας κάθε λαοῦ. Τίθεται ὅμως ἐδῶ τὸ ἀμείλικτο ἐρώτημα: ὅταν ἄλλοι λαοί, οἱ Γάλλοι ἢ οἱ Ἀμερικανοὶ ἐν προκειμένῳ, ἀναφέρονται στὸν χριστιανισμό και στὴν Ἐκκλησία ἐννοοῦν και αἰσθάνονται τὰ ἴδια πράγματα με τοὺς Ἕλληνες; Ἀσφαλῶς και ὄχι, ἀφοῦ ἡ παγκοσμιοποίηση ἓνα πράγμα δὲν μπορεί νὰ ἐπιτύχει, τὴν ἰσοπέδωση τῶν ἀτομικῶν και συλλογικῶν διαφορῶν και ιδιαιτεροτήτων κάθε λαοῦ.

Πιστεύω λοιπὸν ὅτι τὸ δημοσίευμα αὐτὸ τῆς κας Ἐλπίδας Βόγλη δὲν συμβάλλει στὴ σχετική συζήτηση, και ἐπειδὴ διακρίνεται ἀπὸ ἔλλειψη πρωτοτυπίας και διότι κάνει αὐτὸ πὸν στὴν ἀρχὴ του ἐπικρίνει, τὴν «ἐπιλεκτική χρήση τῆς ἱστορίας» και τὴν «παρερμηνεία τῶν γεγονότων τοῦ παρελθόντος στὸ πλαίσιο τῆς νέας κρίσης» (σ. 283). Γενικότερα, ὁ ἀναστοχασμὸς στὴν ἱστορία εἶναι ἐποικοδομητικὸς ὅταν ἀνακαλύπτει νέες ἐρμηνευτικές ὁδούς, ὄχι ὅταν προαποφασίζει τὴν στήριξη τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης θέσης.

Ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ἐκφραζόμενη γιὰ τὸν χῶρο τοῦ τότε ἑλληνικοῦ βασιλείου ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, στὴν ἀρχή, και τὴν Αὐτοκέφαλη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος κατόπιν, δὲν ἦταν ἀπλῶς και μόνον διοικητικὸς θεσμὸς τοῦ ἱερατείου. Ὑπῆρξε και εἶναι, γιὰ τοὺς Ἕλληνες, τρόπος και ὅρος ἀτομικῆς και

κοινωνικῆς ὑπαρξης, ιδιωτικῆς και δημόσιας δημιουργίας, πνευματικῆς και ὕλικῆς ζωῆς. Ἡ Ὄρθοδοξία και ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, εἴτε τὸ ἀναγράφει ἡ πολιτεία στὰ δελτία ταυτότητος εἴτε ὄχι, ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστο ὀργανικὸ στοιχεῖο τῆς καθημερινότητάς μας και ἢ μὴ ἀναφορά της στὶς ἀστυνομικῆς ταυτότητες ἀπλῶς κάνει τὰ δημόσια αὐτὰ ἐγγράφα ἑλλιπῆ και ἀναποτελεσματικά γιὰ νὰ ἐκφράσουν αὐτὸ πὸν ἀποσκοποῦν: τὴν ταυτότητα τοῦ φέροντος.

Τὴν ἱστορική και κοινωνική αὐτὴ πραγματικότητα οἱ ἱστορικοὶ ὀφείλουν νὰ μελετοῦν και νὰ κρίνουν, ἢ διαμόρφωσή της ὅμως ἐναπόκειται στὸν οὐσιαστικὸ πρωταγωνιστῆ τῶν ἱστορικῶν συγκυριῶν στὸν τόπο μας, στὸν ἑλληνικὸ λαό.

ΙΕΡΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ
ΕΥΚΟΛΗΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ

ΣΕ ΠΟΛΥΤΟΝΙΚΟ
ΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΜ. ΑΧΙΛΛΙΟΥ ΣΙΩΚΑ
ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΦΑΝΑΡΙΟΦΕΡΣΑΛΩΝ

MLS

Μὲ ἐπιμέλεια τοῦ Ἀρχιμ. κ. Ἀχιλλίου Σιώκα, Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Μ. Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσαλῶν κυκλοφορήθηκε ψηφιακὸς δίσκος (CD), με τοὺς Ἱ. Κανόνες τῶν Τοπικῶν και Οἰκουμενικῶν Συνόδων και τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Μιὰ προσπάθεια πὸν ἀποβλέπει στὴν εὐχρηστική και σύντομη δυνατότητα πρόσβασης στὰ κείμενα τῶν Ἱ. Κανόνων, και συμβάλλει στὸ ἔργο κληρικῶν, μελετητῶν, φοιτητῶν κ.ἄ. στὸν τομέα τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου. Παρέχει δυνατότητες εὐκόλης ἀναζήτησης σὲ πολυτονικὸ σύστημα. Τιμᾶται 23 Εὐρώ. Τηλ. ἐπικοινωνίας: 24410 71269 και 24410 75010.

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ ΑΥΤΟΣΥΝΕΙΔΗΣΙΑΣ

Ἐκκλησις «ὑπὲρ τοῦ πρασίνου καὶ τοῦ δάσους»

Τὸ κείμενο ποῦ παρατίθεται στὸ τεῦχος αὐτό, καὶ τὸ ὁποῖο φέρει ἡμερομηνία 7.12.1939, ἀποτελεῖ μία πολὺ καλὴ εὐκαιρία νὰ πληροφορηθοῦν κάποιοι «ὄψιμοι» ἐκκλησιαστικοὶ καὶ θύραθεν οἰκολόγοι τὴν εὐαισθησία, τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴ μέριμνα γιὰ τὰ οἰκολογικὰ θέματα τῆς Ἐκκλησίας μας ἐδῶ καὶ 66 χρόνια, σὲ μιὰ ἐποχὴ ποῦ τὸ οἰκολογικὸ πρόβλημα δὲν εἶχε τὴν οἰξυτήτα ποῦ παρουσιάζει σήμερα.

Ἀσφαλῶς ὁ καλοπροαίρετος ἱστοριοδίφης θὰ βρεῖ, ἂν ἀσχοληθεῖ, καὶ ἀκόμη παλαιότερες ἀποδείξεις τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸ περιβάλλον στὰ κείμενα τῶν Βυζαντινῶν συγγραφέων, ἐνῶ παράλληλα θὰ ἐκπλαγεῖ γιὰ τὶς οἰκολογικὲς ἐφαρμογὲς πάρα πολλῶν Ἱ. Μονῶν μας, μὲ τὶς ὁποῖες ἀποδεικνύεται ὄχι μόνον τὸ ἐνδιαφέρον ἀλλὰ καὶ ἡ ἔμπρακτὴ συνεισφορά τῆς Ἐκκλησίας στὸ θέμα αὐτό.

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Πρὸς τοὺς Σεβ. Ἱεράρχας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Εἰ καὶ οὐδένα ἀσυγκίνητον ἢ νέα ἐμπνευσμένη ἐκκλησις τοῦ κ. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸ βαθθὺ ἐθνικὸν αἶσθημα τῶν Ἑλλήνων, ἵνα ἐντεινωσιν ἀπάσας αὐτῶν τὰς δυνάμεις ὑπὲρ τοῦ πρασίνου καὶ τοῦ δάσους, ἀναλαμβάνοντος ἀληθῆ σταυροφορίαν πρὸς ἀναγέννησιν, βελτίωσιν, προαγωγὴν καὶ προστασίαν τοῦ ἀνεκτιμήτου, ἀληθῶς, ἐθνικοῦ θησαυροῦ τῶν δασῶν τῆς φιλάτης πατρίδος, ἰδιάζοντως ὁμως ζωηροτάτην εὐρίσκει ἀπήχησιν ἐν τῇ συνειδήσει τῆς Ὁρθοδόξου Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας, συναισθανομένης πλήρως ἱερωτάτην ὑποχρέωσιν, ὅπως συνεργασθῆ μετὰ τῆς Πολιτείας εἰς τὴν εὐδωσιν τοῦ ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσιν ἀναλαμβανομένου εὐγενοῦς καὶ ἐκπολιτιστικοῦ τούτου ἔργου[...]

Τούτου ἕνεκα ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἐξ ἑνὸς μὲν τὰς ἀνεκτιμήτους ὠφελείας, τὰς ἐκ τῶν δασῶν καὶ τοῦ δένδρου γενικῶς προερχομένας, διότι συμβάλλουσι μεγάλως εἰς τὴν πνευματικὴν, ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν πολυειδῆ αὐτοῦ εὐημερίαν, ἐξυψοῦντα τὴν καρδίαν πρὸς τὰ ἄνω καὶ διεγείροντα αὐτὴν εἰς τὴν πίστιν καὶ τὴν λατρείαν τοῦ φιλανθρώπου Δημιουργοῦ, τοῦ καταστολίσαντος τὴν γῆν διὰ τοῦ φυτικοῦ βασιλείου ἐν ἀπειραρίθμοις ποικιλίαις καὶ ἀρμονίαις, φαιδρύνοντα τὴν ψυχὴν καὶ δωρούμενα αὐτῇ τὴν γαλήνην, ἱκανοποιοῦντα τὰς αἰσθήσεις, ἐπαναπαυομένας εἰς τὴν θέαν τοῦ πρασίνου καὶ βαλσαμώδη ἀρώματα αὐτῶν συνεισφέροντα εἰς θεραπείαν τῶν πλείστων σχεδὸν ἀσθeneiῶν, ἀποκαθαίροντα τὸν ζωογόνον ἀέρα, ἀπαραίτητον διὰ τὴν εὐεξίαν καὶ ὑγίειαν, παρέχοντα τροφήν καὶ ἐνδύματα καὶ ξυλείαν, πολυειδῶς χρήσιμον ἐν ταῖς βιωτικαῖς ἀνάγκαις, προσφέροντα τὴν σκιάν των πρὸς ἀνάπαυσιν, προκαλοῦντα ὄμβρους εὐεργετικούς διὰ τὰς καλλιεργουμένας ἐκτάσεις, ἀνακόποντα τὴν χειμαρρῶδη ὄρμην, τὴν ἀπειλοῦσαν νὰ καταπνίξῃ τοὺς ἀγρούς καὶ πολῦτιμον γενικῶς πλοῦτον προσπορίζοντα εἰς τὴν ἐθνικὴν

ἡμῶν οἰκονομίαν, ἐξ ἄλλου δὲ τὴν διὰ μέσου τοῦ χρόνου συντελεσθεῖσαν θλιβερὰν ἀποψίλωσιν τῆς χώρας ἡμῶν, ὀφειλομένων εἰς τε φυσικὰς αἰτίας καὶ ἐθνικὰς περιπετείας, ἀλλὰ καὶ εἰς καταστροφὰς ἀδικαιολογήτους πρὸς πορισμὸν προσκαίρου ἀτομικῆς ὠφελείας καὶ εἰς ἀδιαφορίαν καὶ περιφρόνησιν πρὸς τὰς ἐκ τῶν δασῶν εὐεργεσίας, προτρέπεται Ὑμᾶς, ἵνα, ἐν πλήρει συναισθήσει τοῦ κοινού ἐθνικοῦ συμφέροντος, ἀναλάβητε σθεναρὸν τὸν ἀγῶνα ὑπὲρ τοῦ πρασίνου καὶ τοῦ δάσους, διαφωτίζοντες, Ὑμεῖς τε καὶ ὁ ὑφ' Ὑμᾶς Ἱ. Κλήρος, δι' ἐγκυκλίου, καταλλήλως καθοδηγούμενος, τὸν εὐσεβῆ καὶ φιλόπατριν Ἑλληνικὸν λαόν, περὶ τῶν ἐκ τῶν δένδρων καὶ δασῶν ὠφελιμάτων, ἐκκαίοντες τὸν ζῆλον αὐτοῦ πρὸς ἀναδάσωσιν τῶν φαλακρῶν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς μερῶν, ὑποδεικνύοντες τὴν ἀνάγκην τῆς μετ' ἀδιαπτώτου ἐνδιαφέροντος καὶ στοργῆς περισώσεως καὶ προστασίας καὶ ἀσφαλείας τῶν ὑπαρχόντων δασῶν, συντονίζοντες τὰς ἐπεργεῖας Ὑμῶν μετὰ τῶν ἐπιτοπίων Κρατικῶν Ἀρχῶν, καὶ μεριμνῶντες διὰ τὴν δημιουργίαν ἄλσων, ὅπου πρὸς τοῦτο ὑπάρχει κατάλληλος χώρος, ὑπαγόμενος ἰδίᾳ εἰς Ἱεροῦς Ναοὺς καὶ Εὐαγῆ Ἱδρύματα. Ἰδιάζουσα τέλος φρονίτις δέον νὰ καταβληθῆ, ὅπως συμβάλωσιν εἰς τὴν ἐθνικὴν ταύτην προσπάθειαν καὶ αἱ Ἱεραὶ Μοναί, εἰς τὴν κυριότητα τῶν ὁποίων ὑπάγονται δασικαὶ ἐκτάσεις ἢ καὶ λιαν κατάλληλοι πρὸς ἀναδάσωσιν χώροι.

Οὕτως εὐελπιστοῦμεν καὶ ἀπεκδεχόμεθα, ἵνα αἱ κατὰ τόπους Ἐκκλησιαὶ δώσωσι τὸ ἄριστον παράδειγμα εἰς τὴν ἐγκαινιζομένην νέαν περίοδον συντόνου, συστηματικῆς καὶ ἐξ εἰλικρινοῦς ἐνδιαφέροντος προσπάθειας, ἵνα ἡ Πατρις ἡμῶν, ἀνακτώσα καὶ προάγουσα τὸν ἀπολεσθέντα δασικὸν αὐτῆς πλοῦτον, καταστῆ ὑγιεστέρα, ὠραιότερα καὶ πλουσιωτέρα διὰ τῶν ἡύλογημένων μέσων, τὰ ὁποῖα ἀφθόως καὶ πλουσίως ἐπεδαψίλευσεν εἰς τὸν ἀνθρώπον ἢ ἄπειρος ἀγαθότης τοῦ Ὑψίστου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Δεκεμβρίου 1939.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ,

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Ὁ Νέος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων

Σὲ πανηγυρική ἀτμόσφαιρα ἐξελέγη στὶς 22 Αὐγούστου νέος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θαβωρίου κ. Θεοφίλος, 97ος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καὶ ὁ 140ὸς διάδοχος τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου – πρώτου ἐπισκόπου τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων. Ὁ κατὰ κόσμον Ἡλίας Γιαννόπουλος γεννήθηκε τὸ 1952 στοὺς Γαργαλιάνους τῆς Μεσσηνίας. Φοίτησε στὸ ἑλληνικὸ σχολεῖο τοῦ Παναγίου Τάφου. Κατόπιν σπούδασε στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν καὶ ἔκανε μεταπτυχιακὲς σπουδὲς στὸ Πανεπιστήμιο Ντάραμ τῆς Βρετανίας. Διετέλεσε γραμματέας τῆς Ἀρχιγραμματείας τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, ἡγούμενος στὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, Ἐξάρχος τοῦ Παναγίου Τάφου στὸ Κατάρ καὶ κατόπιν στὴ Μόσχα. Λίγο μετὰ τὴν ἐκλογή τοῦ πρώην Πατριάρχου Εἰρηναίου ἐπέστρεψε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ διορίστηκε Γέρον Σκευοφύλαξ τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως. Χειροτονήθηκε ἀρχιεπίσκοπος στὶς ἀρχὲς τοῦ 2005.

Σχετικὰ μὲ τὴν ἐκλογή του ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χριστόδουλος δήλωσε μεταξύ ἄλλων: «Μὲ τὴ σημερινὴ ὁμόφωνη ἐκλογή τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Θαβωρίου κ. Θεοφίλου στὸν Πατριαρχικὸ Θρόνο τῶν Ἱεροσολύμων, ἡ Σιωνίτιδα Ἐκκλησία καταδεικνύει τὴν ἀποφασιστικότητά Της νὰ ὑπερβεῖ τὸ χθὲς καὶ νὰ βαδίσει ἐνωμένη πρὸς τὸ μέλλον ἐπ' ὠφελεία τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. [...] Στὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος θὰ σταθεῖ στὸ πλευρὸ τοῦ Πατριαρχείου μας καὶ τοῦ νέου Πατριάρχου μὲ ὅλη Της τὴν ἀγάπη, ὅλες Της τὶς προσευχὲς καὶ ὅλη Της τὴ δύναμη».

«Ὁ Χαλεπᾶς στὸ Ἴδρυμα Τηνιακοῦ Πολιτισμοῦ»

Τὸ Ἴδρυμα Τηνιακοῦ Πολιτισμοῦ, τοῦ ὁποῖου Πρόεδρος εἶναι ὁ καθ. κ. Π. Ρουμελιώτης καὶ Ἀντιπρόεδρος ἡ καθ. κ. Λίλα Μαραγκοῦ, ἐγκαινίασε τὸν Ἰούλιο τὴ μόνιμη ἐκθεση ἔργων τοῦ Γιαννούλη Χαλεπᾶ στὸ μέγαρο τοῦ Ἰδρύματος στὴν πόλη τῆς Τήνου. Τὰ ἔργα αὐτά, εἰκοσιένα τὸν ἀριθμὸ, παραχώρησε «ἐπὶ δανεισμῶ» τὸ Πανελλήνιο Ἱερὸ Ἴδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τήνου γιὰ μόνιμη ἐκθεση.

Ὁ Γιαννούλης, ποὺ γεννήθηκε τὸ 1851 στὸν Πύργο τῆς Τήνου, ἦταν ἓνα ἀπὸ τὰ ἕξι παιδιά τοῦ Ἰωάννη Χαλεπᾶ, ἐνὸς σημαντικοῦ μαρμαρογλύπτη τοῦ 19ου αἰ. Σπούδασε στὴν Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν τῆς Ἀθήνας καὶ στὴ συνέχεια ὡς ὑπότροφος τοῦ Ι.Ι.Ε.Τ. στὴν Ἀκαδημία τοῦ Μονάχου. Ἀποτελεῖ γιὰ τὸ πανελλήνιο μιὰ μυθιστορηματικὴ μορφή μὲ χαρακτηριστικὰ ἀγίου, ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ συγκινεῖ εἰδικούς, καλλιτέχνες ἀλλὰ καὶ ἓνα εὐρὺ κοινό».

Ὑπῆρξε ἓνας μεγάλος καλλιτέχνης, ποὺ γνώριζε πολὺ καλὰ τὸ παρελθόν ἀλλὰ ἀγωνίσθηκε (παρὰ τὴν ἀσθένεια καὶ τὴ τραγικὴ παρεμπόδιση τῆς καλλιτεχνικῆς του ἔκφρα-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

σης για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα) να το αποτινάξει και να δημιουργήσει με συνισταμένη τον τόπο, την αυθεντικότητα και το τάλαντο που του χάρισε ο Θεός.

Από τα περισσότερο γνωστά και δημοφιλή έργα του ή «Κοιμωμένη» (1987) ανήκει στην πρό της αρρώστειας του περίοδο. Συνολικά σώζονται 115 γλυπτά και μεγάλος αριθμός σχεδίων σε μονόφυλλα και τετράδια. Παραδίδεται ότι ακόμη και πάνω σε λογαριασμούς του εργαστηρίου του πατέρα του σχεδίαζε. Το γεγονός της μόνιμης έκθεσης των 21 έργων του στην Τήνο αποτελεί σταθμό στα καλλιτεχνικά δρώμενα της πατρίδας μας και μια ευκαιρία για έπαφή του κοινού με την γνήσια σύγχρονη ελληνική τέχνη.

Το νέο Έπισκοπέιο της Άνδρου

Εγκαινιάσθηκε το νέο Έπισκοπέιο της Άνδρου, στην ανασύσταση του οποίου προέβη ο Σεβ. κ. Δωρόθεος μετά την πάροδο 105 έτων από της καταργήσεως της Έπισκοπής Άνδρου και της υπαγωγής της στην Ί. Μ. Σύρου, προκειμένου ή εΰανδρη αυτή νήσος να αποκτήσει το δικό της διοικητικό και ποιμαντικό κέντρο, ως και την παλαιά αΐγλη της πάλαι ποτε διαλαμφάσης Έπισκοπής της. Παρέστησαν ο κ. Νομάρχης Κυκλάδων κ. Δημ. Μπαίλας, ο κ. Έπαρχος Άνδρου κ. Ίωαν. Μαλταμπές και ο κ. Δήμαρχος Άνδρου κ. Έμμ. Βάμβουκας.

«Η δράση που θα αναπτύξει το Έπισκοπέιο, θα αναδείξει την τοπική Έκκλησία και θα συμβάλει τα μέγιστα στην πνευματική και πολιτιστική αναβάθμιση της νήσου», υπεγράμμισε ο έκ των δύο ευεργετών κ. Ανδρέας Κυρτάτας, (ό β' είναι ο κ. Έπ. Λογοθέτης) υποσχόμενος ότι θα βρίσκεται πάντοτε πλησίον του Σεβ. και θα στηρίζει όλα τα καλά έργα, που έπιτελεί για την Ίερά Μητρόπολη και ιδιαίτερος για την Άνδρο.

Η Προσκυνηματική Περιήγηση

Αντιπροσωπεία του Συνοδικού Γραφείου Αναπτύξεως της Θρησκευτικής Περιηγήσεως με έπικεφαλής τον Αρχιμ. κ. Σπ. Κατραμάδο μετέβη προσφάτως στην Ρωσία με κύριο σκοπό την περαιτέρω καλύτερη και πιό συστηματική ανάπτυξη των προσκυνηματικών περιηγήσεων και την ανάδειξη των Ί. Προσκυνημάτων της Ελλάδος και της Ρωσίας. Η Αντιπροσωπεία της Έκκλησίας μας στα πλαίσια των έπαφών τους συναντήθηκαν μεταξύ άλλων με τον Θεοφ. Έπίσκοπο Egorievsk κ. Μάρκο, αντιπρόεδρο του Τμήματος Έξωτερικών Σχέσεων του Πατριαρχείου Μόσχας, τον Γ. Διευθυντή του Προσκυνηματικού Κέντρου του Πατριαρχείου Μόσχας κ. S. Zhitenen, τον Υπουργό Τουρισμού της Ρωσίας κ. Βλ. Στραλκόβσκι, τον Έλληνα πρέσβη κ. Δ. Παρασκευόπουλο και τον πολιτιστικό ακόλουθο κ. Γιαλαμά. Ο Ρώσος ύπουργός μεταξύ άλλων τόνισε ότι υπάρχουν

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

στοιχεία που ένωνουν τους δύο λαούς, Ρωσία και Ελλάδα, για θέματα θρησκευτικού τουρισμού και εξέφρασε τον ένθουσιασμό του για το γεγονός ότι το Πατριαρχείο Μόσχας ενδιαφέρεται πλέον για συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού της Ρωσίας και αναφέρθηκε στην αντιστοιχία της Έκκλησίας της Ελλάδος και του Έλληνικού Κράτους.

Συνάντηση με το Θεοφ. Επίσκοπο Egorievsk κ. Μάρκο, και τον Ρώσο Γενικό Διευθυντή του Προσκυνηματικού Κέντρου του Πατριαρχείου της Μόσχας κ. Zhirenev.

Τιμητική διάκριση σε έλληνομαθή Σλοβάκο έπιστήμονα

Σε επίσημη τελετή στη Μπρατισλάβα ανακηρύχθηκε τακτικός καθηγητής ο κ. Ίω. Ζόζουλακ, πρόεδρος της Έδρας Συστηματικής Θεολογίας στην Όρθόδοξη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Πρέσοβ από το 2003. Από το 1995 διδάσκει Πατρολογία, Κατηχητική, Έλληνική Γλώσσα και Εισαγωγή στη Δογματική Θεολογία. Σπούδασε στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, παρακολούθησε μεταπτυχιακές σπουδές στη Θεολογική Σχολή του ίδιου Πανεπιστημίου και Πατρολογία και άγγλική γλώσσα στα Πανεπιστήμια του Birmingham και του Λονδίνου. Από το 1998 συμμετέχει τακτικά στις συναντήσεις μεταξύ της Όρθόδοξης Έκκλησίας και της Ομάδας των Ευρωπαϊκών Λαϊκών Κομμάτων (Χριστιανοδημοκρατών) και των Ευρωπαίων Δημοκρατών στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οργάνωσε διεθνή συνέδρια. Έγραψε πάνω από 300 βιβλία και άρθρα σε έπιστημονικά, εξειδικευμένα αλλά και γενικότερου ενδιαφέροντος περιοδικά πολλών χωρών. Είναι επίσημος μεταφραστής της ελληνικής γλώσσας. Μέλος της Σλοβακικής Έταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών, ασχολείται ενεργά με τη μελέτη των έργων των Πατέρων της Έκκλησίας, με τις μεταφράσεις ελληνικών κειμένων στη σλοβακική γλώσσα, με τη γένεση των θεολογικών όρων καθώς και με την ανάλυση των φιλοσοφικών και θεολογικών όρων.

Ο Πρόεδρος της Σλοβακίας κ. Ίβάν Γκασπάροβιτς συγχαίρει τον κ. Ζόζουλακ.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Τὰ ΙΑ' Παύλεια στὴν Ἱ. Μ. Βεροίας

Ἀπὸ τὴν Παράσταση Παῦλος, ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἀνέβασε τὸ Θεατρικὸ Ἔργαστήρι Νέων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως. (27 Ἰουνίου 2005).

σία καὶ Κοινωνία κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο» (26-28 Ἰουνίου), ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ μὲ τὴν ἄρτια διοργάνωση, τὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο καὶ τὴν προσεκτικὴ ἐπιλογή προσώπων καὶ θεμάτων ἔδωσε τὸ μέτρο τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ καὶ τῆς σπουδαίας συμβολῆς της στὴν κατάρτιση, τὴν καλλιέργεια καὶ τὴν πνευματικὴ ἀναψυχὴ τῶν πιστῶν. Στὶς ἐκδηλώσεις ἔλαβαν μέρος Σεβ. Μητροπολίτες ἀπὸ πολλές Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες.

Μὲ μιὰ σειρά ἀπὸ καλὰ προετοιμασμένες καὶ μελετημένες ἐκδηλώσεις καὶ μὲ θέματα ποὺ καλύπτουν πάρα πολλὰ ἐνδιαφέροντα πραγματοποιήθηκαν καὶ ἐφέτος οἱ ἐορτὲς στὴ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Ἀποστόλου Παύλου καὶ τοῦ ἴδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας μας στὴν Ἱ. Μ. Βεροίας.

Μὲ ἡμερίδες γιὰ τοὺς Ἱερεῖς (*Κλῆρος καὶ σύγχρονη κοινωνία*) τὶς Πρεσβυτέρες (ἢ *Πρεσβυτέρα στὴ νεοελληνικὴ κοινωνία*), τοὺς Ἱεροψάλτες (*Ψαλῶ τῷ Θεῷ μου*), ἐπετειακὲς ἐκδηλώσεις, ἀφιερῶματα, θεμελίωση τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Λουκᾶ στὴν Ἱ. Μ. Δοβρᾶ καὶ Πνευματικοῦ Κέντρου στὸ προαύλιο τοῦ Ἱ. Ν. Ἁγ. Γεωργίου Μακροχωρίου, μὲ ἄλλα πολλὰ καὶ μὲ ἐπιστέγασμα τὸ καθιερωμένο ἐτήσιο Συνέδριο, ποὺ ἐφέτος εἶχε ὡς θέμα «Ἐκκλησία καὶ Κοινωνία κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο» (26-28 Ἰουνίου), ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ μὲ τὴν ἄρτια διοργάνωση, τὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο καὶ τὴν προσεκτικὴ ἐπιλογή προσώπων καὶ θεμάτων ἔδωσε τὸ μέτρο τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας μας, ἀλλὰ καὶ τῆς σπουδαίας συμβολῆς της στὴν κατάρτιση, τὴν καλλιέργεια καὶ τὴν πνευματικὴ ἀναψυχὴ τῶν πιστῶν. Στὶς ἐκδηλώσεις ἔλαβαν μέρος Σεβ. Μητροπολίτες ἀπὸ πολλές Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες.

Νύχτα ντροπῆς γιὰ τὴν Τουρκία

Ὁργανωμένα καὶ σκηνοθετημένα ἕως τὴν τελευταία τους λεπτομέρεια ἦταν τὰ θλιβερά γεγονότα τῆς 6/7 Σεπτεμβρίου τοῦ 1955, ποὺ ὀδήγησαν στὴν ἐξόντωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Κωνσταντινούπολης, σύμφωνα μὲ τὸ ἀρχεῖο τοῦ στρατηγοῦ Φαχρί Τσοκέρ, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐπικεφαλῆς τοῦ Στρατοδικείου, τὸ ὁποῖο καὶ διατάχθηκε νὰ ἐρευνήσῃ τὰ γεγονότα.

Τὸ συγκλονιστικὸ αὐτὸ στοιχεῖο ἀποκαλύπτεται στὴ νέα μελέτη τῆς Ντιλέκ Γκιουβέν τοῦ γερμανικοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μπόχουμ, ποὺ κυκλοφόρησε πρόσφατα στὴν Τουρκία καὶ ἔγινε ἄμεσα «ἀποδεκτὴ», μὲ πρωτοσέλιδα δημοσιεύματα τοῦ χθεσινοῦ τουρκικοῦ Τύπου, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς θλιβερῆς ἐπετείου. Μέσα ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ ἔρευνα καὶ τὸ ἀρχεῖο Φαχρί τεκμηριώνεται πλέον, ὅτι οἱ σκοτεινοὶ μηχανισμοὶ τοῦ τουρκικοῦ παρακράτους ποὺ ἐμπνεύσθηκαν καὶ ὀργάνωσαν τὰ γεγονότα τοῦ 1955 εἶχαν ξεκινήσει μιὰ μακρᾶς διάρκειας προσπάθεια, «ἐκτουρκισμοῦ» τοῦ ζωντανοῦ καὶ πολύπλοκου φυλετικοῦ καὶ ἔθνικοῦ μωσαϊκοῦ ποὺ συγκροτοῦσε τὴν κοινωνία τῆς ἐποχῆς.

«Υποκινήθηκαν μὲ τὸ ψέμα ὅτι τοποθέτησαν βόμβα στὸ σπῖτι τοῦ Ἀτατούρκ», ἔγραψε ἡ «Μιλιέτ», προσθέτοντας ὅτι τὴν νύχτα 6/7 Σεπτεμβρίου τοῦ 1955 λεηλατήθηκαν σπι-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

τια, επιχειρήσεις και ναοί κυρίως τῆς ἑλληνικῆς μειονότητας. «Μετὰ τὰ ἐπεισόδια οἱ μὴ μουσουλμάνοι κάτοικοι τῆς Πόλης, ἀναγκάσθηκαν νὰ ἐκπατριστοῦν», προσθέτει ἡ ἔφημερίδα. Ἄλλες ἔφημερίδες γράφουν «Ἡ νύχτα ντροπῆς γιὰ τὴν Τουρκία» καὶ «Ὀδυνηρὴ ἀνάμνηση».

Ἡ μελέτη τῆς Ντιλέκ Γκιουβέν ἀποκαλύπτει τὸ προσωπικὸ ἀρχεῖο τοῦ στρατηγοῦ Φαχρί Τσοκέρ, ὁ ὁποῖος ἦταν ἐπικεφαλῆς τοῦ στρατοδικείου ποὺ στήθηκε ἀμέσως γιὰ νὰ διαλευκάνει τί εἶχε συμβεῖ. Ὁ στρατηγὸς Φαχρί διαφύλαξε ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή σὲ προσωπικὸ ἀρχεῖο ὅλα τὰ στοιχεῖα ποὺ συγκέντρωσε γιὰ τὴν ἔρευνα ποὺ ἀνέλαβε. Σύμφωνα μὲ αὐτό, λοιπόν, ὁ στρατηγὸς εἶχε τότε σαφεῖς, γραπτές, ἐντολές ἀπὸ τὶς τουρκικὲς ὑπηρεσίες ἀσφαλείας νὰ ὀδηγήσει τὴν ἔρευνα πρὸς μίαν συγκεκριμένη κατεύθυνση, ἀποδίδοντας εὐθύνες γιὰ τὰ ἐπεισόδια στοὺς κομμουνιστές.

(Ἀπὸ τὴν «Ἀπογευματινὴ», 7.9.05)

«Θεομητορικὰ 2005» στὴν Ὑδρα

Με μεγάλη φροντίδα, ἐπισημότητα καὶ συμμετοχὴ ἐπισήμων καὶ πολλῶν πιστῶν ἐορτάσθηκε ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου στὴν Ὑδρα. Τὶς ἐκδηλώσεις τίμησαν μὲ τὴν παρουσία τους ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, ὁ Σεβ. Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος καὶ ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Ἀ. Ἀθηνῶν Πρωτοπρεσβ. κ. Θωμᾶς Συνοδινός. Στὰ πλαίσια τῶν ἐκδηλώσεων ἐγκαινιάσθηκε τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Μουσεῖο «Ἅγιος Μακάριος ὁ Νοταρᾶς» στὸ χῶρο τοῦ Ἱ. Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας Φανερωμένης (Μοναστήρι) ποὺ χρονολογεῖται ἀπὸ τὸ 1774. Στὸ νέο Μουσεῖο φυλάσσονται εἰκόνες, λειτουργικὰ σκευῆ, ἀρχιερατικὰ καὶ ἱερατικὰ ἄμφια, χειρόγραφα καὶ κεντήματα.

Roger Schutz: Ἀσκητικὴ ἐμπειρία καὶ Οἰκουμενικὸ Ὅραμα

Ὁ τραγικὸς θάνατος (16 Αὐγούστου 2005) τῆς μεγάλης πνευματικῆς προσωπικότητας τοῦ προτεσταντικοῦ κόσμου μοναχοῦ Roger Schutz στὴν ἡλικία τῶν 90 ἐτῶν ἀποκάλυψε τὶς πνευματικὲς πτυχές τῆς ἀγωνίας τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου γιὰ τὴν ἀποκατάστασις τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητας. Ὁ ἀδελφὸς Roger Schutz, ἐκφραστὴς τῆς διαχρονικῆς πνευματικότητας τοῦ προτεσταντισμοῦ, ἀνακάλυψε τὸ ἔλλειμμα τῆς πορείας του στοὺς νεώτερους χρόνους, τὸ ὁποῖο ταύτισε μὲ τὴν ἀπόρριψη τῆς ἀσκητικῆς πνευματικότητας ἀπὸ τοὺς μεγάλους μεταρρυθμιστές. Ἔτσι, ἀναζήτησε στὴν ἀσκητικὴ πνευματικότητᾶ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

του δυτικού χριστιανικού κόσμου μία νέα προοπτική για την ενότητα των χριστιανών. Η επιλογή ως θέματος μελέτης του στην προτεσταντική Θεολογική Σχολή της Λωζάννης του ιδεώδους του μοναστικού βίου μέχρι τον άγιο Βενέδικτο και η συμφωνία του προς το Ευαγγέλιο προσδιόρισαν τις μελλοντικές του επιλογές. Αναζήτησε τη μοναστική απλότητα του μοναχικού βίου και ίδρυσε στη Γαλλία (1940) τη μοναστική κοινότητα του Ταϊζέ, στην οποία το άσκητικό ιδεώδες κατέστη απόλυτο κριτήριο ακόμη και για την έξυδεδτέρωση όμολογιακών διασπάσεων. Η άσκητική εμπειρία του μοναχισμού προβλήθηκε ως η πιο αξιόπιστη οδός για την υπέρβαση των εκκλησιαστικών διασπάσεων στο χριστιανικό κόσμο. Ο άσκητικός του ζήλος έδωσε νόημα στη δική του πρόταση και η μοναστική κοινότητα του Ταϊζέ έγινε κέντρο Οικουμενικού διαλόγου και διαλογισμού μέσα από τη σιωπή της προσευχής. Έτσι, αναδείχθηκε σε μία εξαιρετική μορφή, η οποία μέσα από την μυσταγωγική πρακτική της κοινής προσευχής αναζητούσε την πρόγευση του έσχατολογικού οράματος της ενότητας όλων των χριστιανών στο σώμα Χριστού, «ὅ ἐστιν ἡ Ἐκκλησία».

Παναγιώτης Ἀργ. Ἀγγελόπουλος

Οἱ Πολιοῦχοι Μεγάρων

Με μεγαλοπρέπεια και ευλάβεια και με τη συμμετοχή των Σεβ. Μητροπολιτών Μεγάρων κ. Βαρθολομαίου, Ζιχνών κ. Ἱεροθέου, των Θεοφ. Ἐπισκόπων Νύσσης κ. Ἐλευθερίου και Φαναρίου κ. Ἀγαθαγγέλου και του Ἀ' Γραμματέως της Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Κυρίλλου Μισιακούλη τιμήθηκε στα Μέγαρα στις 16 Αὐγούστου ἡ μνήμη των Ἁγίων 6 Μαρτύρων, (Βασιλείου, Σαράντη, Δημητρίου, Δωροθέου, Ἰακώβου και Σεραφεῖμ) που μαρτύρησαν ἐκεῖ τον 4ο αἰ. και τὰ Ἱ. Λείψανά τους βρέθηκαν τὸ 1798. Στὸ κήρυγμά του ὁ Θεοφ. Φαναρίου μεταξὺ ἄλλων τόνισε χαρακτηριστικά:

«Ἡ ἑορτὴ των Ἁγίων Μαρτύρων καθὼς και ἡ παρουσία των ἱερῶν τους λειψάνων ἀνάμεσά μας, δὲν εἶναι μόνο ἡ ἀνάμνηση της Ἀνάστασης του Χριστοῦ μας και της ζωῆς του Ἁγίου, ἀλλὰ ἐπίσης εἶναι ἡ μαρτυρία και ἡ ἐγγύηση, ἡ γιορτὴ της δικῆς μας Ἀνάστασης και συμμετοχῆς του ὅλου ἀνθρώπου, και της ψυχῆς και του σώματος, στην δόξα του Θεοῦ. Για τὸν λόγο αὐτὸ κάθε ἀντίθετη διδασκαλία, που ἀπορρίπτει την τιμὴ και τὸν σεβασμὸ πρὸς τὰ ἱερὰ λείψανα, ὄχι μόνο δὲν ἔχει σχέση με την πίστη και την παράδοση της Ἐκκλησίας, ἀλλὰ εἶναι αἵρεση, ἀλλότρια διδασκαλία, που κομματιάζει και καταστρέφει τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο».

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΗ

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΟΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ
ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΟΥΝ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΟΥΝ*

Έχουμε γράψει και άλλοτε για μερικές θετικές εξελίξεις που παρατηρούνται στη Ρωμαιοκαθολική Έκκλησία, για κάποια καλά βήματα προς επανεξέταση του Πρωτείου και προς την αληθινή ενότητα. Τα τελευταία χρόνια έχουμε μερικά πιο ενδιαφέροντα στοιχεία από κορυφαίες προσωπικότητες του δυτικού κόσμου. Και πρώτα από τη Γαλλία.

Αρχίζουμε με τον διάσημο θεολόγο Yves Congar, ο οποίος απέθανε πρό ολίγων ετών. Το 2001 εκδόθηκε στο Παρίσι το ατομικό του ήμερολόγιο με τίτλο *Ημερολόγιο ενός Θεολόγου (1946-1956)*, με την επιμέλεια του E. Fouilloux, έκδοση Cerf, σσ. 459. Μεταφέρουμε εδώ την παρουσίαση που έγινε στο ρωμαιοκαθολικό περιοδικό της Λυών «Χριστιανική Ενότητα» (2000, Sept.).

«Ο μεγάλος καθολικός θεολόγος Yves Congar, που είχε καθοριστική επίδραση στα βασικά κείμενα της Β' Συνόδου του Βατικανού, δοκίμασε σοβαρές δυσκολίες με την εκκλησιαστική αρχή και κυρίως με το Βατικανό. Θεωρήθηκε ύποπτος από την επιτροπή Saint-Office (τόν «χωροφύλακα της πίστωσης»), μετά από κάποιες δημοσιεύσεις του και τοποθετήσεις του, κυρίως σε θέματα οικουμενικά, και ένωσε αυξανόμενη με τον καιρό την έχθρότητα εις βάρος του, χωρίς ποτέ να γνωρίζει ακριβώς γιατί τον επέκριναν. Οι κυρώσεις έπεσαν τελικά επάνω του σαν μάχαιρα με τη μορφή εξορίας σε ένα αγγλικό μοναστήρι. Οι στενοχώριες του τελείωσαν επί τέλους το θέρος του 1960, όταν πληροφορήθηκε –διά του τύπου!– ότι ονομάσθηκε σύμβουλος της προπαρασκευαστικής επιτροπής της συνόδου. Κατά τη διάρκεια των σκοτεινών αυτών χρόνων έγραφε βιαστικά το ήμερολόγιό του για να έκτονωθεί –ένιστε με μια μεγάλη οξυτήτα στη γλώσσα του– από τις πολύ ισχυρές ήθικες πιέσεις που δοκίμαζε. Το αίχμηρό αυτό κείμενο έχει την αξία μιας όμολογίας και ενός ντοκουμέντου χάρις στις πολύτιμες σημειώσεις και στην εισαγωγή του Ét Fouilloux. Έξ άλλου βρίσκουμε εκεί συγκινητικές σελίδες για τις ρίζες της οικουμενικής κλήσεως και αποστολής του θεολόγου, καθώς και τη σκιαγραφία μερικων προφητών της Ενότητας».

Σχετικά με τα παραπάνω παραθέτουμε όσα είχαμε παραθέσει το 1986 στο βιβλίο «Θεολογικές παρυσίες» (σσ. 84-85) από το έργο του μεγάλου αυτού

θεολόγου «Σχεδιάσμα περί του Μυστηρίου της Έκκλησίας» (Παρίσι 1953): «Τά άτομα έν τη Έκκλησία, ακόμη και ό όρατός άρχηγός της λαμβανόμενος ως άτομον, υπόκεινται εις σφάλματα και συχνά έσφαλον. Πρέπει να αναγνωρίσωμεν τά λάθη και τάς παρασπονδίας των ανθρώπων της Έκκλησίας, ιδιαιτέρως τάς ευθύνας του κλήρου και ιδίως της ρωμαϊκής έξουσίας, ως τά αίτια που έφεραν την τρομεράν επανάστασιν της Μεταρρυθμίσεως».

Στό σημείο αυτό ό συγγραφεύς κάνει την έξήτ υποσημείωση: «Οί παλαιοί θεολόγοι έδέχοντο όμοθύμως όχι μόνον ότι ό Πάπας είναι άμαρτωλός, αυτό είναι αυτονόητον, άλλ' ότι ως ιδιώτης, ήμπορεί να είναι αίρετικός. Υπάρχουν άλλωστε τά πολύ γνωστά παραδείγματα του Όνωρίου Α' και του Ιωάννου ΚΒ'». Στη συνέχεια κρίνει και την Α' σύνοδο του Βατικανού ως μονόπλευρη. Παρόμοια είχαμε γράψει για τον Congar λίγο καιρό πριν από την έκδημία του:

«Σέ συνέντευξή του, για τή “Θρησκευτική Έπικαιρότητα στον Κόσμο”, άπάντησε σε δέκα όκτώ έρωτήσεις. Μιά από αυτές άφορούσε στον Πάπα. Ό Congar είπε: “Στον έναρκτήριο λόγο του ό Ιωάννης-Παύλος Β' έβεβαίωσε ότι ή πολιτική του ήταν ή Σύνοδος. Στη συνέχεια υπήρξε μια τοποθέτηση ίσως περισσότερο αυταρχική. Νομίζω πως πρέπει να γίνη μια επανατοποθέτηση, γιατί ή συνοδική κίνηση παρουσιάζει συγκεντρωτισμό. Αυτό μπορεί να είναι πολύ σοβαρό. Ό Ιωάννης-Παύλος Β' μιλάει συχνά για την προσεχή ένωση με τους Όρθοδόξους. Άλλά αυτό είναι άπολύτως άδύνατο, αν ό ρωμαίος Ποντίφηξ δέν σέβεται πλήρως τις άλλες Έκκλησίες, τους πατριαρχικούς θεσμούς με όλα τά δικαιώματά τους. Η έξουσία του Πάπα τοποθετείται μέσα στην κοινότητα της Έκκλησίας. Αυτό πρέπει καλά να τό καταλάβη”». («Ζωή» 3.4.1995).

Αυτά για τον μεγάλο θεολόγο Congar, για τό ήμερολόγιό του, για τό θαρραλέο βιβλίο του περί Έκκλησίας και την ακόμη πιο θαρραλέα δήλωσή του, που κρίνει με σθένος τις άκρότητες και τά λάθη του Βατικανού. Το έργο του ήταν μια άκτίνα φωτός και μια έλπίδα για μια προσέγγιση και καλύτερη συνεννόηση των Έκκλησιών. (Πρβλ. τά βιβλία του «Χριστιανοί διηρημένοι» και «Χριστιανοί έν διαλόγω» καθώς και τό «Ένα πάθος, ή ένότης».

Άλλά για τό θέμα αυτό θα συνεχίσουμε.

* Άπό τό πρόσφατο βιβλίο του π. Ηλία Μαστρογιαννοπούλου «Η Δύση άνακαλύπτει την Άνατολή» (έκδόσεις «ΤΗΝΟΣ» σσ. 13-21).

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Τιμή στους ιερείς που έδωσαν τους υιούς τους στην διακονία του Ίερού Θυσιαστηρίου

Με μεγαλοπρέπεια και λαμπρότητα εοράσθηκε και έφέτος ή μνήμη των Άγιων Πέτρου και Παύλου και ή Θρονική Έορτή τής Άγιωτάτης Έκκλησίας τής Ελλάδος.

Στις λατρευτικές έκδηλώσεις προς τιμήν του Άπο-

στόλου Παύλου παρέστησαν εκπρόσωποι από όλες τις Αυτόκέφαλες Όρθόδοξες Έκκλησίας.

Ό Μακαριώτατος στην όμιλία του την κυριώνυμη ήμέρα τής έορτής, Τετάρτη 29 Ίουνίου, στον Καθεδρικό Ναό Άθηνών ανέφερε τους δύο λόγους, την έορτή του Μεγάλου των Έθνών Άποστόλου Παύλου, και την έπέτειο τής συμπληρώσεως 155 έτων από τότε που έγινε αυτόκέφαλη ή Έκκλησία τής Ελλάδος. «*Η Έκκλησία τής Ελλάδος έφτασε στις μέρες μας να είναι μιá αξιοζήλευτη Όρθόδοξη Έκκλησία, μιá ζωντανή Έκκλησία, μιá Έκκλησία που είναι τό άποκούμπι του λαού μας, προς τήν όποία προστρέχουν οί πάντες, που άποτελεϊ μιá πνευματική όντότητα, αλλά ταυτόχρονα και μιá έλπίδα για τό λαό και τήν οίκουμένη*».

Άναφερόμενος στο έργο των Έφημερίων, ό Μακαριώτατος τόνισε πώς «*σήμερα ό παπάς τής ύπαίθρου αλλά και τής μεγάλης πόλης είναι τά σύμβολα τής παρουσίας του Χριστού μέσα στην κοινωνία και στον κόσμο. Η Έκκλησία τής Ελλάδος αισθάνεται μεγάλη έν Κυρίω καύχηση για τον Ίερό*

Κληρο, για τους ανθρώπους που αναλίσκονται καθημερινά στο έργο τής διαποίμανσης του λαού μας αλλά και στο έργο τής κοινωνικής πρόνοιας: [...]

Η Ίερά Σύνοδος τής Έκκλησίας τής Ελλάδος θεώρησε χρέος της να τιμήσει τους ιερείς

αυτούς και να έκδηλώσει τις από βάθους ευχαριστίες της για τό ότι συνήργησαν ώστε τά θυσιαστήρια να μήν παραμένουν κλειστά, ώστε ό Ίερός Κληρος και ή τάξη των Κληρικων να έξακολουθήσουν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην ιδιωτική και δημόσια ζωή του τόπου αυτού», και δέν παρέλειψε να έκφράσει και τις προσωπικές του ευχαριστίες.

Άκολούθησε ή ανάγνωση τής Πράξεως, που ένέκρινε ή Ίερά Σύνοδος, από τον Άρχιγραμματέα της, Θεοφ. Επίσκοπο Χριστιανουπόλεως κ. Σεραφείμ, με τήν όποία και άπονεμήθηκε ό Χρυσούς Σταυρός του Άποστόλου Παύλου στους τιμώμενους Ίερείς και ή όποία έχει ως άκολούθως:

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΔΙΑΓΝΩΜΗ

Έφη ό θεϊος και μυστιπόλος Άπόστολος Παύλος «οί καλώς προεστώτες πρεσβύτεροι διπλής τιμής αξιούσθωσαν, μάλιστα οί κοπιώντες έν λόγω και διδασκαλία» (Α΄

Τιμ. ε' 17), ὡς «ἐποικοδομήσαντες ἐπὶ τὸν θεμέλιον τῶν Ἀποστόλων χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους» (Α' Κορινθ. γ' 12), ὡς «γεννήσαντες ἐν Χριστῷ καὶ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου» (Α' Κορινθ. γ' 15) τέκνα τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ. Προσέθηκε δὲ ἐκφαντορικῶς καὶ ὅτι «Αὐτὸς (ὁ Θεὸς) ἔδωκε τοὺς μὲν Ἀποστόλους, τοὺς δὲ Προφῆτας, τοὺς δὲ Εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ Ποιμένας καὶ Διδασκάλους πρὸς καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ἐφεσίους δ' 11-13).

Ταῦτα ἔχουσα ὑπ' ὄψει Αὐτῆς ἡ Ἱερᾶ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 11ης μηνὸς Μαΐου τοῦ δισχιλιοστοῦ πέμπτου ἔτους, ἔκρινεν ἄξιον καὶ δίκαιον τιμῆσαι τοὺς εὐλαβεῖς Ἱερεῖς τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας ἡμῶν, οἵτινες, ἕνεκα τῆς φιλοχρίστου καὶ μετ' ἐνθέου ζήλου διακονίας αὐτῶν πρὸς τὴν πολύκαρπον, εὐκαρπον καὶ χριστόκαρπον τῆς Ἐκκλησίας Ἀμπελον εἰς οἰκοδομὴν τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἐνέπνευσαν καὶ προσήγαγον «ὡς ἀπαρχὰς τῆς φύσεως τῷ φυτουργῷ τῆς κτίσεως» εἰς τὴν διακονίαν τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, ὡς λειτουργοὶ τῶν Ἁγίων τοῦ Χριστοῦ Μυστηρίων, οὕστινας καὶ μετ' ἀφθίτου χαρᾶς θεωροῦσι σήμερον «ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω» τῆς Ἁγίας Τραπέζης, προσφέρειν ἀμέμπτως τῷ Κυρίῳ τὴν λογικὴν καὶ ἀναίμακτον θυσίαν ὡς προσέφερον Ἄβελ τὰ δῶρα, Νῶε τὰς θυσίας, Ἀβραάμ τὰς ὀλοκαρπώσεις, Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τὰς Ἱερωσύνας, Σαμουὴλ τὰς εἰρηνικὰς.

Ὡν τὰ ὀνόματα κατὰ Ἱερὰς Μητροπόλεις ἔχουσιν ὡς ἑξῆς:

Α. Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν:

Αἰδес. Πρωτ. κ. Νικόλαος Κογιῶνης, κ. Ἰσιδώρος Κουντούρης, κ. Παναγιώτης Ἀλεξόπουλος, κ. Ἐμμανουὴλ Ὀρφανουδάκης, κ. Ἐλευθέριος Χαβάτζας, κ. Δημήτριος Σαββόπουλος, κ. Παῦλος Παυλίδης.

Τ.Μ. Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας:

Αἰδес. Πρεσβ. κ. Δημήτριος Αὐγέρης, Πρωτ. κ.

Χρήστος Γιαννακάς, Οἴκου. κ. Δημοσθένης Δροσοπαναγιώτης, Πρεσβ. κ. Ἀθανάσιος Καμζέλας, Πρεσβ. κ. Σπυρίδων Καττής, Πρωτ. κ. Χρήστος Παπαχρήστος, Πρεσβ. κ. Φώτιος Χαντζής, Πρεσβ. κ. Βασίλειος Γιολδάσης.

Τ.Μ. Ἀλεξανδρουπόλεως:

Αἰδес. Πρεσβ. κ. Ἀθανάσιος Χριστοφορίδης.

Τ.Μ. Ἀργολίδος:

Αἰδес. Πρεσβ. κ. Δημήτριος Παπακωνσταντίνου.

Τ.Μ. Ἀττικῆς:

Αἰδес. Πρωτ. κ. Ἰωάννης Παπανικολάου, κ. Λάμπρος Στάμος, κ. Μιχαὴλ Χατζηδάκης, κ. Ἡλίας Λαμπρόπουλος, κ. Λάμπρος Φωτόπουλος.

Τ.Μ. Βεροίας καὶ Ναούσης:

Αἰδес. Πρωτ. κ. Γεώργιος Παπαθεοδώρου, Πρεσβ. κ. Σωτήριος Παπαδόπουλος.

Τ.Μ. Γυθείου καὶ Οἰτύλου:

Αἰδес. Πρωτ. κ. Ἀντώνιος Κουρσαράκος, κ. Δημήτριος Κουρεντζής.

Τ.Μ. Δημητριάδος:

Αἰδес. Πρωτ. κ. Ἀντώνιος Ἀντωνάκης, κ. Νικόλαος Παγωνάρης, κ. Ἐλευθέριος Σαράτσης, Οἴκου. κ. Σταῦρος Κωστήμπας, Πρεσβ. κ. Παναγιώτης Βαῖτσόπουλος.

Τ.Μ. Διδυμοτείχου καὶ Ὀρεστιάδος:

Αἰδес. κ. Ἰωάννης Δεληγιαννίδης, κ. Ἰωάννης Ὀτέμπερης, κ. Σοφοκλῆς Τσορμπατζοῦδης.

Τ.Μ. Δράμας:

Αἰδес. Πρεσβ. κ. Γρηγόριος Παπαεμμανουήλ, κ. Ἰωάννης Σολάκης, κ. Θεολόγος Σταυρίδης.

Τ.Μ. Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης:

Αἰδес. Πρωτ. κ. Διονύσιος Τάτσης, Πρεσβ. κ. Φώτιος Πρόκος.

Τ.Μ. Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας:

Αἰδес. Πρωτ. κ. Νικόλαος Παπαχριστοδούλου, κ. Χρήστος Γιουδής, κ. Ἰωάννης Σμπίλης, κ. Ἀθανάσιος Βαμβίνης, κ. Χαρίτων Χαραλαμπίδης, Πρεσβ. κ. Γεώργιος Δεμερτζής, κ. Νικόλαος Παπαφίγκος, Πρωτ. κ. Γεώργιος Γκορίδης, κ. Χρήστος Σούσης, Πρεσβ. κ. Δημήτριος Μιλτιάδης, κ. Νικόλαος Παρτσανάκης.

Τ.Μ. Ἡλείας:

Αἰδес. κ. Στέφανος Κωνσταντακόπουλος, κ. Διονύσιος Ράλλης, κ. Εὐάγγελος Παπαηλιού, κ. Νικόλαος Στασινόπουλος, κ. Ἀνδρέας Ἀναστόπουλος, Πρωτ. κ. Ἀλέξιος Ἀναγνωστόπουλος Αἰδес. κ. Ἰωάννης Ἀθανασόπουλος, κ. Φώτιος Δέρβος, κ. Ἡλίας Κούλης, κ. Χρήστος Μαρκόπουλος, κ. Ἀθανάσιος Μποσκίνης, κ. Τρύφων Τρυφωνόπουλος.
Τ.Μ. Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων:

Αιδεσ. Οίκον. κ. Χρήστος Θεοχάρης, Πρεσ. κ. Ήλιος Δημητρίου, κ. Γεώργιος Παφίλης, κ. Χρήστος Γεωργίου, κ. Γεώργιος Τσιακάρας.

Τ.Μ. Θεσσαλονίκης:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Ξενοφών Γιαγκου, κ. Χαράλαμπος Μανώλης, κ. Έμμανουήλ Γαβριλάκης, κ. Χρήστος Καζανάς.

Τ.Μ. Θήρας, Άμοργοῦ καὶ Νήσων:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Μάρκος Δεσποτίδης, κ. Γεώργιος Δεσποτίδης.

Τ.Μ. Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ:

Αιδεσ. Πρεσβ. κ. Έμμανουήλ Χατζόπουλος.

Τ.Μ. Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Ἰωάννης Πετρόπουλος, κ. Ἰωάννης Κατσικανταῆς, κ. Ἀθανάσιος Βγενόπουλος, Αιδεσ. κ. Σπήλιος Ἀσημακόπουλος, κ. Δημήτριος Λιακόπουλος, κ. Σπυρίδων Καπανδρίτης.

Τ.Μ. Καρπενησίου:

Αιδεσ. Οίκον. κ. Κωνσταντῖνος Σκόνδρας, Πρωτ. κ. Ἰωάννης Λιάπης, 3. Πρεσ. κ. Παναγιώτης Σταμούλης.

Τ.Μ. Καρυστίας καὶ Σκύρου:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Δημήτριος Βαρσάμος.

Τ.Μ. Κασσανδρείας:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Βασίλειος Ζαλακώστας.

Τ.Μ. Καστορίας:

Αιδεσ. Πρεσ. κ. Θεοχάρης Βαρτανίδης, κ. Σωτήριος Μήλιος.

Τ.Μ. Κερκύρας καὶ Παξῶν:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Γεώργιος Καποδίστριας, κ. Δημήτριος Μουρμούρης, 3. κ. Χαράλαμπος Ἀρώνης, κ. Θεόδωρος Κουρσάρης, κ. Διονύσιος Καρύδης, κ. Γεώργιος Δημουλῆς.

Τ.Μ. Κεφαλληνίας:

Αιδεσ. Πρεσ. κ. Ἀνδρέας Λιοσᾶτος, κ. Παναγιῆς Σφαέλος.

Τ.Μ. Κίτρους καὶ Κατερίνης"

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Δημήτριος Γκόλιας, Πρεσ. κ. Βασίλειος Παπαγεωργίου.

Τ.Μ. Κορίνθου:

Αιδεσ. Πρεσβ. κ. Δημήτριος Ριζόγιαννης.

Τ.Μ. Λαρίσης καὶ Τυρνάβου:

Αιδεσ. Πρεσ. κ. Ἀθανάσιος Οικονόμου, κ. Λάμπρος Βασιλείου, Οίκον. κ. Ζήσης Γαλούσης, Πρωτ. κ. Παναγιώτης Ἀποστολόπουλος.

Τ.Μ. Λευκάδος καὶ Ἰθάκης:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Ήλιος Μάλφας.

Τ.Μ. Λήμνου καὶ Ἁγίου Εὐστρατίου:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Παναγιώτης Γιουρνάρας, Πρεσ. κ. Κωνσταντῖνος Ἀμπανάβας, κ. Γεώργιος Στυλιανίδης

Τ.Μ. Μαντινείας καὶ Κυνουρίας:

Αιδεσ. Πρεσ. κ. Ἀνδρέας Γκόρος, κ. Κωνσταντῖνος Λέγκουρδας, κ. Χρῖστος Σαραντόπουλος, κ. Μιχαήλ Τουῆζος.

Τ.Μ. Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς:

Αιδεσ. Πρεσ. κ. Βασίλειος Δουλγερίδης, κ. Ἀντώνιος Λιάκος, κ. Ἀθανάσιος Καϊμακάμης.

Τ.Μ. Μεγάρων καὶ Σαλαμῖνος:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Δημήτριος Νοῦτσος, κ. Κωνσταντῖνος Γιανναδάκης.

Τ.Μ. Μεσσηνίας:

Αιδεσ. Πρεσ. κ. Χρήστος Χριστόπουλος, κ. Παναγιώτης Τσιριγώτης.

Τ.Μ. Μηθύμνης:

Αιδεσ. Πρεσβ. κ. Εὐστράτιος Ματακούλιας.

Τ.Μ. Μονεμβασίας

καὶ Σπάρτης:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Σπυρίδων Σταυρόπουλος, κ. Στυλιανός Κότσαλης, Πρεσ. κ. Γεώργιος Χριστοφοράκης.

Τ.Μ. Μυτιλήης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Νικόλαος Παπαγεωργίου, κ. Ἀθανάσιος Γιουσμᾶς, κ. Παναγιώτης Ρουμेलιώτης, Οίκον. κ. Ἰωάννης Συνάνης, Πρωτ. κ. Εὐστράτιος Ἀναστασέλλης.

Τ.Μ. Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου:

Αιδεσ. κ. Γεώργιος Μούκας, κ. Δημήτριος Μούκας, κ. Ευστάθιος Τσιτσιβός.

Τ.Μ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως:

Αιδεσ. κ. Βασίλειος Βλέτσης, κ. Στέφανος Βότσης, κ. Ἀθανάσιος Μυρόβαλης, κ. Ἰωάννης Νευροκοπλῆς, κ. Συμεών Σταμάτης, κ. Βασίλειος Τούλης, κ. Βασίλειος Ταγαράκης,

Τ.Μ. Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριάς:

Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν πού παρέστησαν στὶς ἐορτὲς γιὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο μπροστὰ στὸν Ἱ.Ν. Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ῥώσου στὸ Προκόπι Εὐβοίας.

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Ἀθανάσιος Κατζικῆς.

Ἱ.Μ. Νέας Σμύρνης:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Δημοσθένης Παπακωστόπουλος, Πρεσ. κ. Ἰωάννης Πατεράκης.

Ἱ.Μ. Νικαίας:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Δημήτριος Παπασπύρος, κ. Χρήστος Γιαννακίδης, κ. Ἰωάννης Τζορμπατζόγλου.

Ἱ.Μ. Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου:

Αιδεσ. Πρεσ. κ. Χαράλαμπος Παπαχρήστου, κ. Ἀναστάσιος Παρασχάκης.

Ἱ.Μ. Παροναξίας:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Σπυρίδων Φωκιανός, κ. Σπυρίδων Πετρόπουλος.

Ἱ.Μ. Πατρῶν:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Δημήτριος Ἀθανασόπουλος, Οἶκον. κ. Παναγιώτης Καραγιάννης, Πρωτ. κ. Ἐρμόλαος Μασσαράς, Οἶκον. κ. Ἡλίας Γιαννόπουλος, κ. Κωνσταντῖνος Γκοτσόπουλος, κ. Νικόλαος Παπαδόπουλος, κ. Γεώργιος Παπανικολάου, κ. Παναγιώτης Ταρσινός, Πρεσ. κ. Δημήτριος Κοτσιρής, κ. Παναγιώτης Λουμπαρδέας, κ. Δημήτριος Κοτοπούλης, κ. Χρυσόστομος Πανέτας.

Ἱ.Μ. Πειραιῶς:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Γεώργιος Κρητικός, κ. Ἰωάννης Ἀρβανίτης, κ. Παναγιώτης Μπαλκανῆς, Οἶκον. κ. Εὐάγγελος Λαλαίτης.

Ἱ.Μ. Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου:

Αιδεσ. Οἶκον. κ. Σπυρίδων Παπαδημητρίου, Πρωτ. κ. Ἰορδάνης Τσαβδαρίδης.

Ἱ.Μ. Σάμου καὶ Ἰκαρίας:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Λουκᾶς-Λέπιδος Γιαννιός, κ. Ἀνδρέας Ἀποστολάκης, κ. Δημήτριος Ἀγγελίδης.

Ἱ.Μ. Σερβίων καὶ Κοζάνης:

Αιδεσ. Οἶκον. κ. Γεώργιος Μύρου, Πρωτ. κ. Γεώργιος Χαρτομασιδῆς.

Ἱ.Μ. Σερρῶν καὶ Νιγρίτης:

Αιδεσ. Οἶκον. κ. Λεωνίδας Χαμάλης, Πρωτ. κ. Ἀναστάσιος Πάππος, Οἶκον. κ. Χαρίλαος Τσομπανίδης, Πρωτ. κ. Παῦλος Κοσατζῆς, κ. Μιχαήλ Σεβαστόπουλος.

Ἱ.Μ. Σισανίου καὶ Σιατίστης:

Αιδεσ. Πρεσ. κ. Ἰωάννης Σιβίλογλου, κ. Ἀνδρέας Νικολαΐδης.

Ἱ.Μ. Σταγῶν καὶ Μετεώρων:

Αιδεσ. Οἶκον. κ. Κωνσταντῖνος Παπαϊωάννου, Πρεσ. κ. Ἰωάννης Τζήκας, κ. Χρῖστος Λιούλιος,

Ἱ.Μ. Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Σπυρίδων Φώσκολος, κ. Ἀνδρέας Στρατῆς.

Ἱ.Μ. Τρίκης καὶ Σταγῶν:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Χαράλαμπος Μπρέλλας, κ. Στέργιος Νούσιας, Πρεσ. κ. Ἄγγελος Πιπελές, κ. Κωνσταντῖνος Σαγάνης, κ. Πολύκαρπος Τύμπας.

Ἱ.Μ. Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας:

Αιδεσ. Οἶκον. κ. Παναγιώτης Σουλιμιώτης, κ. Γεώργιος Γιαννίκος, κ. Ἀναστάσιος Μπίθας, Πρεσ. κ. Νικόλαος Δράκος, Οἶκον. κ. Δημήτριος Καραϊσκος.

Ἱ.Μ. Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Σταῦρος Μπαῆζος, κ. Ἰωάννης Ἀμπελᾶς.

Ἱ.Μ. Φθιώτιδος:

Αιδεσ. Πρεσ. κ. Εὐάγγελος Ζαγόρας, Πρωτ. κ. Δημήτριος Καραλής.

Ἱ.Μ. Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου:

Αιδεσ. Οἶκον. κ. Βασίλειος Κατσικαλάκης, Πρεσ. κ. Γεώργιος Κωνσταντινίδης, κ. Παναγιώτης Κοργιανίδης.

Ἱ.Μ. Φλωρίνης, Πρεσπῶν καὶ Ἑορδαίας:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Δημοσθένης Παπαδόπουλος.

Ἱ.Μ. Φωκίδος:

Αιδεσ. Πρεσ. κ. Κωνσταντῖνος Μάλλιος, κ. Εὐθύμιος Τσούσης.

Ἱ.Μ. Χαλκίδος:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Κωνσταντῖνος Μᾶνος, κ. Ἰωάννης Βερνέζος, κ. Γεώργιος Σταματᾶς, Πρεσ. κ. Γεώργιος Κορέλης, κ. Λάμπρος Καρλατήρας, κ. Δημήτριος Θᾶνος, κ. Εὐάγγελος Σταμούλης, Πρωτ. κ. Ἀναστάσιος Κουλιανόπουλος.

Ἱ.Μ. Χίου, Ψαρῶν καὶ Οἰνουσσῶν:

Αιδεσ. Πρωτ. κ. Ἐμμανουήλ Τζιώτης, κ. Στυλιανός Μανώλης, κ. Ἀπόστολος Λάρδας, Οἶκον. κ. Νικόλαος Σουλτάνης, κ. Μακάριος (Ἰωάννης) κ. Στρουμπάκης, κ. Ἀλέξανδρος Κατσαρός.

Τοῦτο δέ ὄλον γέγονεν ἐν τοῖς παισι-
οις τοῦ Ἑορτασμοῦ τῆς Μνήμης τοῦ Ἁγί-
ου Ἐνδόξου Πανευφήμου καὶ Πρωτοκορυ-
φαίου Ἀποστόλου Παύλου, τοῦ καὶ ἰδρυτοῦ
τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ἥτις διὰ ταύτης
τῆς Πράξεως αὐτῆς προβαίνει εἰς τὴν
ἀπονομὴν τῆς Τιμητικῆς Διακρίσεως τοῦ
«Παρασήμου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου»,
ἥτοι τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ εἰς τοὺς ἀνωτέ-
ρω καὶ εἰς ἀναγνώρισιν τῆς προσφορᾶς
αὐτῶν καὶ τῆς διακονίας αὐτῶν ἐν τῇ
Ἐκκλησίᾳ.

Ἀθήνησι τῇ 11ῃ μηνὸς Μαΐου
σωτηρίου ἔτους δισχιλιοστοῦ πέμπτου

ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ ΓΙΑ ΕΝΗΛΙΚΟΥΣ

Ἡ Θεοτόκος καὶ Ἄειπαρθένος Μαρία

Τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου

«Καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα»

α) Ὁ ρόλος τῆς Θεοτόκου

Τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας Θεοτόκου ἀναφέρεται στὸ «Σύμβολο» σὲ συσχέτιση μὲ τὴν ἐνσάρκωση τοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖ ὁμολογοῦμε τὸν Κύριο «γεννηθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου». Ἐπομένως δύο πράγματα πιστεύουμε γιὰ τὴν Μαρίαν: ὅτι εἶναι Παρθένος καὶ ὅτι εἶναι Θεοτόκος. Μόνον ἂν εἶναι τὸ πρῶτο μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ τὸ δεύτερο. Πληροφορίες γιὰ τὴ ζωὴ τῆς Παναγίας μᾶς δίδει ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκάς, πού ὅπως φαίνεται ἐγνώριζε τὴν Θεοτόκο καὶ ἄκουσε ἀπὸ τὸ στόμα τῆς λεπτομέρειες ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς, πού τις κατέγραψε στὴ συνέχεια. Ἐπίσης ὁ ἅγιος Ἀπ. Παῦλος ὁμιλεῖ γιὰ τὴ σάρκωση τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀναφέρεται στὴ γυναίκα πού τὸν ἐγέννησε ὡς ἄνθρωπο, ὑπηρετώντας ἔτσι τὸ μέγα μυστήριό τῆς σωτηρίας μας. Ὡστόσο καὶ στὴν Π. Διαθήκη ὑπάρχουν πάμπολλες προτυπώσεις γιὰ τὴν Θεοτόκο, στὶς προφητείες, πού ὅλες δείχνουν τὸ προαιώνιο σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴ λύτρωση ὄλου τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

Ἡ Ἐκκλησία μας δέχεται πὼς ἡ Παναγία ὑπῆρξε τὸ μοναδικὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο μέσα στὴν ἱστορία πού προσήγγισε πιὸ κοντὰ στὸ Θεό, καὶ πού συνεργάστηκε στὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ γιὰ τὴν ἀνάπλαση τοῦ κόσμου, μὲ τὴ συγκατάθεση πού ἔδωσε γιὰ τὸ ἔργο αὐτό. Ἡ Παναγία προφέροντας κατὰ τὴν ὥρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς τὸ «ἰδοῦ, ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα σου» δὲν ἐσυντόνιζε ἀπλῶς τὴ θέλησή τῆς μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ παράλληλα συνέβαλλε στὴν ἀλληλοπεριχώρηση «τῆς ζωῆς τοῦ κτιστοῦ καὶ τῆς ζωῆς τοῦ ἀκτίστου: Ἀξιώθηκε ἡ Παναγία νὰ μετασχεῖ κατὰ τὴ φυσικὴ τῆς ἐνέργεια (τὴν ἐνέργεια τῆς θέλησης ἀλλὰ καὶ τῆς μητρότητας) στὴν κοινὴ ἐνέργεια τῆς Θεότητος, δηλ. στὴν ἴδια τὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ. Ἡ φυσικὴ τῆς ζωῆς, τὸ αἷμα τῆς, ἡ βιολογικὴ λειτουργία τοῦ σώματός τῆς, ταυτίσθηκε μὲ τὴ ζωὴ τὴν ἐνεργουμένη στὴ σαρκωμένη ὑπόσταση τοῦ Θεοῦ Λόγου». (Χρ. Γιανναρᾶ, ἐνθ' ἄνωτ. σ. 151).

Ἡ γέννηση τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν Παρθένο μνημονεύεται ζωηρὰ ἀπὸ τὸν Ἀπ. Παῦλο: «Ὅτε ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν

Υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον...». Ὁ Μ. Βασίλειος σχολιάζων τὴν ἀποστολικὴ αὐτὴ ρῆση παρατηρεῖ ὅτι δὲν λέγει ὁ Ἀπόστολος ὅτι ὁ Χριστὸς ἐγένε διὰ γυναικός, ἀλλὰ ἐκ γυναικός. «Τὸ δὲ ἐκ τῆς γυναικός ἱκανῶς παραδηλοῖ τὴν κοινωνίαν τῆς φύσεως τοῦ τικτομένου πρὸς τὴν γεννήσασαν». Μὲ ἄλλα λόγια ἡ Παναγία μὲ τὸ νὰ γεννήσει τὸν Κύριο δὲν τοῦ ἐδάεισε ἀπλῶς τὴν σάρκα τῆς, ἀλλὰ οἰκοδόμησε μὲ τὴ σάρκα τῆς καὶ συγκρότησε τὴν ἀνθρώπινη ὕπαρξή του. Κατὰ τὸν ἱερό Δαμασκηνό, εὐθὺς μὲ τὸν Εὐαγγελισμό, ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ προσέλαβε «σάρκα ἐμψυχωμένην ψυχῆν λογικὴν τε καὶ νοεράν» ὅπως δηλ. εἶναι ἡ σάρκα κάθε ἀνθρώπινου ἐμβρύου. Ἡ Παναγία πρόσφερε ἀκόμη στὸ Χριστὸ καὶ τις ψυχικὲς ιδιότητες πού κάθε μάνα δίδει στὸ παιδί τῆς.

β) Ἄσπορος κύσις πρό, κατὰ καὶ μετὰ τὸν τόκον Παρθένος ἢ Θεοτόκος

Στὴν Π. Διαθήκη ἔχουμε σωρεῖαν προφητειῶν πού μιλοῦν γιὰ τὴν Παρθένο πού θὰ γεννήσει ἄνευ ἀνδρὸς τὸν Σωτῆρα. Ὁ Δαυιὴλ, μὲ τὸ ὄραμα τοῦ Ναβοχοδονόσορ γιὰ τὸν ἀχειρόμητο λίθο, ὁ Ἡσαΐας μὲ τὴν ἐξαγγελία του «ἰδοῦ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱὸν καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ», ὁ Ἰεζεκιήλ μὲ τὴν κλεισμένη πύλη πού κανεὶς δὲν πέρασε ἀπὸ αὐτήν, συνθέτουν τὴν εἰκόνα τῆς ἐκλεκτῆς γυναίκας πού συνενώνει στὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ τῆς ἐκ διαμέτρου ἀντίθετες ιδιότητες τῆς Παρθένου καὶ τῆς Μητέρας. Ἐνα πρῶτόφαντο θαῦμα στὴν παγκόσμια ἱστορία, πού δὲν ἐπαναλήφθηκε ἄλλη φορὰ καὶ πού δείχνει τὴ μοναδικότητα καὶ ἀποκλειστικότητά του. Ἡ Παναγία εἶναι ἡ μοναδικὴ γυναίκα πού πρό, κατὰ καὶ μετὰ τὸν τόκο τῆς ἔμεινε Παρθένος καὶ μόνη ἀειπαρθένος, ὅπως ἀπεφάνθησαν αὐθεντικὰ οἱ Β', Γ' καὶ Ε' Οἰκουμηνικὲς Σύνοδοι. Χαρακτηριστικὸς ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ὁ ὕμνος ἀπὸ τὸν Κανόνα τοῦ Ἀκαθίστου: «Χαίρε πύλη μόνη, ἣν ὁ Λόγος διώδευσε μόνος, ἡ μοχλοῦς καὶ πύλας Ἄδου Δέσποινα τῷ τόκῳ σου συντρίψασα. Χαίρε ἡ θεία εἴσοδος τῶν σωζομένων Θεόνυμφε».

γ) Χωρίς τις ακρότητες του Καθολικισμού ή Προτεσταντισμού

Κατά τόν Μ. Ἀθανάσιον ἡ Μαρία ὑπῆρξε «ἀνέργαστος γῆ» γι' αὐτό καί ὑμνεῖται ὡς Κεχαριτωμένη, τιμιωτέρα καί εὐλογημένη. Κατά τήν δογματική μας διδασκαλία ἔχει σχετική ἀναμαρτησία, δηλ. ἐνῶ ἐβαρύνετο μέ τὸ προπατορικό ἀμάρτημα ἐκαθαρίσθη ἀπὸ τὴν ἀμαρτία αὐτὴ κατὰ τὸν Εὐαγγελισμό καί ἔγινε τὸ ὄργανο τῆς σωτηρίας μας. Δὲν δέχεται ἡ ὀρθόδοξη διδασκαλία γιὰ τὴν Μαρία οὔτε τις ἀκρότητες τῆς δυτικῆς Ἐκκλησίας δηλ. τὴν ἀμίαντη σύλληψή της ἢ τὴν ἐνσώματη μετάστασή της, οὔτε πολὺ περισσότερο τὴ Μαριολατρεία, ἀλλὰ οὔτε καί τὴν ἰσοπέδωση τῆς Παναγίας ἀπὸ τὸν Προτεσταντισμό. Γιὰ τὴν ὀρθοδοξία ἡ Παναγία μας εἶναι ἡ ἐκπρόσωπος μας στὴν ἀποδοχὴ τῆς θείας Οἰκονομίας, δὲν εἶναι μία συνήθης ἀγία, ἀλλὰ Παναγία, μεσίτρια καί πρέσβειρά μας στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ. «Πολὺ ἰσχύει δέησις μητρὸς πρὸς εὐμένειαν Δεσπότου» κηρύσσει ἡ Ἐκκλησία καί ψάλλει «Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς». Εἶναι γιὰ μᾶς τὸ ὄργανο τῆς σωτηρίας μας, ἡ γέφυρα ποὺ ἔνωσε τὴ γῆ μέ τὸν οὐρανό. Οἱ ὀρθόδοξοι τὴν τιμοῦμε, ἀλλὰ δὲν τὴν λατρεύουμε, γιατί ἡ λατρεία ἀνήκει μόνο στὸ Θεό. Ὑμνολογικὲς ὑπερβολὲς συναυτῶνται ἐνίοτε σὲ σχέση μέ ἐπιθετικὸς προσδιορισμοὺς τῆς Παναγίας μας, ἀλλὰ γίνονται ἀνεκτές. Δὲν ἀποτελοῦν περιεχόμενο τῆς ἐπίσημης δογματικῆς μας διδασκαλίας. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καί μέ ὠρισμένες παραδόσεις, ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὰ Ἀπόκρυφα Εὐαγγέλια ἢ ἀπὸ τὰ Συναξάρια, ποὺ δὲν ἔχουν τὴν ἐκκλησιαστικὴ κύρωση. Τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἡ Παναγία εἶναι καί πανάρετος. Ὅλες οἱ ἀρετὲς συναυτῶνται στὸ πρόσωπό της: ἡ αἰδημοσύνη, ἡ ταπεινώση, ἡ ὑπακοή, ἡ καρτερία, ἡ ἀγνότης.

δ) Τὸ Ἀειπάρθενον τῆς Παναγίας

Ἀπὸ τὰ πρῶτα βέβαια χρόνια ἀμφισβητήθηκε τὸ περὶ ἀειπαρθενίας τῆς Θεοτόκου δόγμα τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἀμφισβητήτες ἐπεκαλέσθησαν διάφορους λόγους γιὰ νὰ στηρίξουν τὴν ἄποψή τους ὅτι ἡ Παναγία δὲν ὑπῆρξε Παρθένος πρό, κατὰ καί μετὰ τὸν τόκου. Τὰ κυριώτερα ἐπιχειρήματα τῶν εἶναι τὰ ἑξῆς:

1. Ὁ Ἰωσήφ ἀποκαλεῖται στὸ Εὐαγγέλιο «ἀνὴρ» της. Ἄρα ἦτο σύζυγος. Ἡ ἀπάντηση εἶναι ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτὸς ἀποδίδει τὴν κοινὴ ἀντίληψη τοῦ κόσμου ποὺ ἔβλεπε τὸν Ἰωσήφ ὄχι ὡς προστάτη τῆς Μαρίας, ἀλλὰ ὡς σύζυγον.

2. Τὸ χωρίον «Καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς...» Ἄρα, λέγουν, μετὰ τὴν

γέννηση τοῦ υἱοῦ της τὴν ἐγίνωσκε. Ἡ ἀπάντηση εἶναι ὅτι ἡ ἔκφραση «ἕως οὗ» σημαίνει «οὐδέποτε». Παραδείγματα ἀπὸ τὴ Γραφὴ ὑπάρχουν ἄπειρα: Ἡ περιστέρα «οὐκ ἀνέστρεψεν εἰς τὴν κιβωτὸν ἕως οὗ ξηρανθῆναι τὸ ὕδωρ». «Οὐδεὶς εἶδε τὴν ταφήν αὐτοῦ (τοῦ Μωυσέως) ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης». «Οὐκ ἐγένετο παιδίον αὐτῇ (τῇ θυγατρὶ Σουλ Μελλόλ) ἕως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτῆν». «Μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας, ἕως τῆς συντελείας...». «Κάθον ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθροὺς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου».

3. Τὴ θεωρία περὶ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἰησοῦ. Ἡ ἀπάντηση εἶναι ὅτι οἱ ὡς ἀδελφοὶ τοῦ Ἰησοῦ φερόμενοι ἦσαν παιδιὰ τοῦ Ἰωσήφ ἀπὸ ἄλλο γάμο. Ἐπειτα ἂν ἡ Παναγία εἶχε καὶ ἄλλα παιδιὰ, ὅπως ἰσχυρίζονται, τότε δὲν θὰ ὑπῆρχε λόγος νὰ τὴν ἐμπιστευθῆ ὁ Κύριος ἀπὸ τὸ Σταυρὸ στὸν μαθητὴ του τὸν Ἰωάννη.

4. Ἡ λέξις «Πρωτότοκος» ποὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὸν Χριστό. Ἄρα, λέγουν ἐφ' ὅσον ὁ Χριστὸς ἦτο πρωτότοκος δηλ. τὸ πρῶτο παιδί, αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἀκολούθησαν καὶ ἄλλα. Ἡ ἀπάντηση εἶναι ὅτι πρωτότοκος στὴ Γραφὴ δὲν σημαίνει τὸ πρῶτο παιδί στὴ σειρὰ πολλῶν παιδιῶν, ἀλλὰ τὸ παιδί ποὺ γεννιέται πρῶτο, ἄσχετα ἂν μετὰ αὐτὸ γεννηθοῦν ἢ δὲν γεννηθοῦν καὶ ἄλλα. Πρωτότοκος δηλ. εἶναι καί ὁ μοναχογιὸς ἢ ἡ μοναχοκόρη. Ὁ Μ. Βασίλειος τὸ λέγει καθαρά: Ὁ πρωτότοκος «οὐ πάντως πρὸς τοὺς ἐπιγιννομένους ἔχει τὴν σύγκρισιν, ἀλλ' ὁ πρῶτον διανοίγων μήτραν πρωτότοκος ὀνομάζεται».

Αὐτὴν, λοιπόν, τὴν Παρθένον καὶ Παναγίαν τιμῶμε οἱ Ὀρθόδοξοι. Ὑπηρέτησε τὸ μυστήριον τῆς ἐνσάρκου Οἰκονομίας, καὶ καθὼς λέγει ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος ὁ πρῶτος Ἀδάμ δὲν ἐγεννήθη ἐκ σπέρματος, ἔτσι καὶ ὁ δεῦτερος Ἀδάμ, ὁ Χριστὸς, ἐγεννήθη «ἐξ οὐρανοῦ» δηλ. «ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου». Τὴν τιμῶμε τὴν Παναγίαν, δανειζόμενοι ἀπὸ τὴν Π. Διαθήκην τὰ σύμβολά της. Γιὰ μᾶς εἶναι ὁ «βασιλικὸς θρόνος», ἡ Ἐδέμ, ἡ κιβωτὸς τοῦ Νῶε, ἡ βιάτος στὸ Σινᾶ, ἡ στάμνος ἢ χρυσή, ἡ ράβδος Ἀαρῶν ἢ βλαστήσασα, ἡ κάμιμος, ὁ πόνος τοῦ Γεδεών, τὸ ἀλατόμητον ὄρος τοῦ Δανιήλ, ἡ πέτρα ἢ ποτίσασα τοὺς διψοῦντας τὴν ζωὴν, ἡ ἄρουρα ἢ βλαστάνουσα, ἡ νέα Εὐᾶ ποὺ χαρίζει ζωὴ. Αὐτῆς τις πρεσβείες ζητοῦμε καί σ' αὐτὴν καταφεύγουμε κάθε φορὰ ποὺ βρισκόμαστε σὲ ἀνάγκη. Μεσίτρια πρὸς τὸν φιλάθρωπον Θεὸν ἢ Θεοτόκος, ἀλλὰ καί προστασία τῶν χριστιανῶν ἀκαταίσχυρη, καὶ λιμάνι σωτήριον καὶ ἀπροσμάχητον τεῖχος γιὰ ὅλους μας, συγκεντρώνει τὸ θαυμασμό καὶ τὶς ἰκεσίες μας. Εἶναι ἡ παντοτεινὴ μας μητέρα.

ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

Η ΔΙΑΠΛΟΚΗ... ΣΤΗ ΓΝΩΣΗ

Τοῦ κ. Ἀλέξανδρου Μ. Σταυροπούλου, Ὁμ. Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Τὸ ὄν λέγεται πολλαχῶς

Πῶς ἀποκτᾶται ἡ γνώση; Ἀπομονώνοντας τὰ γνωστικά ἀντικείμενα καὶ μαθαίνοντάς τα τὸ καθένα ξεχωριστά; Ἡ προσεγγίζοντάς τα μὲ ποικίλες προσβάσεις, ὅπως γίνεται σήμερα, θέλοντας μάλιστα νὰ τὸν ἐπιβάλουμε ὡς μοναδικὸ ἴσως τρόπο, **διαθεματικά**; Ἐνα ἀντικείμενο, ἓνα θέμα, δηλαδή, τὸ ἐρευνᾶς μέσω πολλῶν ἐπιστημῶν, διεπιστημονικά, καὶ θεωρεῖς ὅτι ἀνήκει σὲ ποικίλη τοπογραφία, σὲ διαφορετικοὺς γνωστικοὺς τόπους (πρβλ. τὴν ἐλληνόριζή ἀγγλική λέξη topics), σὲ ἄλλα «θέματα» (γεωγραφικά διαμερίσματα σύμφωνα μὲ τὴ βυζαντινὴ πολιτικὴ χωροταξία).

Πῶς, λοιπόν, τὸ παιδί, ὁ ἔφηβος, οἱ νέοι ἀλλὰ καὶ οἱ μεγάλοι θὰ γνωρίσουν καλύτερα ἓνα ἀντικείμενο, μία ἔννοια, ἓνα τμῆμα τοῦ ἐπιστητοῦ; Παρατακτικά; Ὁ ἓνας μετὰ τὸν ἄλλον ἢ ὁ ἴδιος δάσκαλος νὰ παραθέτει συγκεντρωμένα δεδομένα, πληροφορίες, γνώσεις ἀπὸ ποικίλες πηγές ὅπως τὴ Φυσικὴ, τὰ Μαθηματικά, τὴ Λογοτεχνία, τὴ Θρησκεία ἢ καὶ ἄλλες; Καὶ ποιὸς θὰ ἐνο-

ποιήσει τὴ συγκεντρωμένη αὐτὴ γνώση ὡς καρπὸ σοφίας φορτωμένη, ὅμως, μὲ τὴ δική του βιωματικὴ ἐμπειρία τοῦ μεταδίδοντος ἢ καὶ τοῦ προσλαμβάνοντος; Σὲ ποιὲς ἡλικίες θὰ εἶναι κατάλληλη αὐτὴ ἢ διαθεματικὴ προσέγγιση; Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς θὰ γίνεῖ ἀπὸ τὸ Νηπιαγωγεῖο, τὸ Δημοτικὸ, τὸ Γυμνάσιο, τὸ Λύκειο, τὸ Πανεπιστήμιο; Γιατί νὰ μὴ συνεχίζεται καὶ σὲ μία διὰ βίου ἐκπαίδευση;

Δὲν θὰ ἐπιμείνω στὰ παιδαγωγικά ἐπιχειρήματα καὶ στὴν ἐφαρμογὴ τῆς διαθεματικῆς ἐκπαίδευσης ἔτσι ὅπως αὐτὴ προβάλλεται σήμερα στὰ ἐπίσημα ἀναλυτικὰ προγράμματα τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Γίνονται ἄλλωστε προσπάθειες καὶ στὴ σχολικὴ θρησκευτικὴ ἀγωγή νὰ ἀξιοποιηθοῦν τέτοιου τύπου σκέψεις μὲ ἀνάθεση μάλιστα ἐρευνητικῶν φροντιστηριακῶν ἢ καὶ διπλωματικῶν ἐργασιῶν στὰ μεταπτυχιακὰ προγράμματα τῶν Θεολογικῶν μας Σχολῶν. Ἐξάλλου, ἐμπειρικά, ὅλοι ἔχουμε ὑποστῆ οἱ ἴδιοι ἢ ἔχουμε διδάξει ἄλλους μ' ἓναν ἀνάλογο τρόπο. Καὶ ἔχουμε ἴσως δια-

πιστώσει την αποτελεσματικότητα ή και τὰ ὅρια μιᾶς τέτοιας ἀγωγῆς.

Θὰ μπορούσα νὰ ἐκφράσω σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο μία μικρὴ ἀντίρρηση ὡς πρὸς τὸν ὄρο «δια-θεματικότης». Θὰ ταίριαζε ἴσως καλύτερα ἂν εἶχαμε νὰ κάνουμε μὲ περισσότερα τοῦ ἐνὸς θέματα. Ἐνῶ, ἐδῶ, στὴν οὐσία, ἓνα θέμα προσεγγίζεται ἀπὸ ποικίλες σκοπιές. Μιὰ τέτοια «θεματικὴ» προσέγγιση θὰ μπορούσε νὰ ταιριάζει ὄχι μόνο στὴ σχολικὴ θρησκευτικὴ ἀγωγή ἀλλὰ στὴ γενικότερη θρησκευτικὴ ἀγωγή: στὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα, στὶς ἐκκλησιαστικὲς ομάδες νέων, σὲ παιδικὲς κατασκηνώσεις καὶ ὅπου ἄλλοῦ ὑπάρχει ἀνάγκη γιὰ ἀνοίγματα στὴν καθολικότητα τῆς γνώσης καὶ τῆς ἐμπειρίας. Ἄλλὰ καὶ στὴ γενικότερη ἐπικοινωνία τῆς Ἐκκλησίας μὲ τὸ πλήρωμα καὶ τὸν κόσμο θὰ μπορούσε νὰ εἶναι ὠφέλιμη μιὰ τέτοια προσέγγιση: στὸ κήρυγμα, στὴ διακονία, στὴ θεραπευτικὴ διαδικασία καὶ ἄλλοῦ.

Διαθεματικὲς προσεγγίσεις

Εἶναι ὅπωςδῆποτε φιλότιμες στὸ χῶρο τῆς ἐκπαίδευσης οἱ προσπάθειες ποὺ γίνονται ὥστε νὰ δοκιμασθοῦν μὲ καινούριο τρόπο μέθοδοι καὶ προσεγγίσεις. Ἐναφέρω τὴν προσπάθεια ποὺ ἡ Ἑνωσὴ Ἑλλήνων Φυσικῶν ἐγκαινίασε σὲ διάφορες περιοχὲς τῆς πατρίδος μας μὲ τοπικοὺς συλλόγους καθηγητῶν νὰ προσεγγίσει τὸ Φῶς διαθεματικὰ καὶ νὰ ἐκδώσει σὲ ἓναν κομψὸ τόμο τὶς εἰσηγήσεις τῶν εἰδικῶν πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα. Ἡ πρωτοβουλία ἀναλήφθηκε ἐν ὄψει τοῦ Παγκοσμίου Ἔτους Φυσικῆς 2005 (Φῶς... μιὰ διαθεματικὴ προσέγγιση, Ἀθήνα, Μάιος 2005, 188 σ.).

Εἶναι ἐπαινετὴ καὶ ἀξίζει νὰ σημειωθεῖ ἡ ὀργάνωση ἀπὸ τὴν ἴδια Ἑνωσὴ ἐνὸς πετυχημένου διεθνoῦς διεπιστημονικοῦ συνεδρίου στὴν Ἀθήνα 16-19 Ἰουνίου 2005 στὸ Ἴδρυμα Εὐγενίδου, ἀφιερωμένου στὴ διαθεματικὴ προσέγγιση τῆς Ἐπιστήμης μὲ τὴν Τέχνη: Ἐναζητώντας τὰ κοινὰ σημεῖα, συζητώντας τὶς διαφορὲς. Κατάληξη τοῦ συνεδρίου ἀπο-

Ἄββᾶ Δωροθέου*

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΛΥΜΒΗΣΕΩΣ

Πολλοὶ ἄνθρωποι γιὰ πολλοὺς λόγους κολυμποῦν στὴ θάλασσα. Μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς ξέρουν πραγματικὰ καλὸ κολύμπι καὶ ὅταν ἔρχεται καταπάνω τους τὸ κύμα, σκύβουν καὶ λουφάζουν ἀπὸ κάτω του μὲχρι νὰ περάσει. Ἔτσι ἐξακολουθοῦν νὰ κολυμποῦν ἀκίνδυνα. Ἄν ὅμως θελήσουν ν' ἀντισταθοῦν, τὸ κύμα τοὺς σπρώχνει ἔξω καὶ τοὺς ἐκσφενδουρίζει πολὺ μακριά. Πάλι, μόλις ἀρχίσουν νὰ κολυμποῦν ἔρχεται καταπάνω τους ἄλλο κύμα. Ἄν πάλι ἀντισταθοῦν, πάλι τὸ κύμα θὰ τοὺς σπρώξει καὶ θὰ τοὺς πετάξει ἔξω καὶ τὸ μόνο ποὺ κατορθώνουν εἶναι νὰ συντρίβονται, χωρὶς καθόλου νὰ προχωροῦν. Ἄν ὅμως, ὅπως εἶπα, σκύβουν καὶ ταπεινωθοῦν κάτω ἀπὸ τὸ κύμα, αὐτὸ περνάει χωρὶς νὰ τοὺς κάνει κακό. Ἐξακολουθοῦν τότε νὰ κολυμποῦν ὅσο θέλουν καὶ τελειώνουν τὴ δουλειὰ τους. Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς πειρασμούς. Ἄν κανεὶς βαστάσει τὸν πειρασμὸ μὲ ὑπομονὴ καὶ ταπείνωση, τὸν ξεπερνάει χωρὶς νὰ πάθει κακό. Ἄν ὅμως παραμείνει μὲ τὴν καρδιά γεμάτη λύπη καὶ ταραχὴ καὶ θεωρώντας καθέναν αἴτιο τοῦ κακοῦ ποὺ τοῦ συμβαίνει, κολάζει τὸν ἑαυτόν του, φορτώνοντας πάνω του τὸν πειρασμὸ. Ἔτσι ὄχι μόνο δὲν ὠφελεῖται ἀπ' αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ βλάπτεται.

τέλεσε ή ήμερίδα τής 19ης Ιουνίου με θέμα: Έπιστήμη και Τέχνη στην Έκπαίδευση.

Για φέτος, σχολικό έτος 2005-2006, ή Ένωση Έλλήνων Φυσικών, όπως ανήγγειλε στο συνέδριο ό Α' Αντιπρόεδρος της κ. Παναγιώτης Φιλντίσης, έχει προγραμματίσει ν' ασχοληθεί με τή διαθεματική προσέγγιση του **Κύματος**, τών κυμάτων. Υποθέτω ότι θά είναι έξίσου ανάλογες οί ειδικότητες, όπως και στην περίπτωση του Φωτός, που θ' ασχοληθούν νά παρουσιάσουν τις διαφορετικές έπόψεις. Άλλά και μέσα στην ίδια ειδικότητα πάλι θά ποικίλουν οί προσεγγίσεις και διαφορετικά θά προσδιορίζουν τό μήκος και τό πλάτος... κύματος.

Άν πάρουμε τήν έκκλησιαστική παράδοση για παράδειγμα:

- ή **βυζαντινή άγιογραφία** έχει χίλιες δυό παραλλαγές κυμάτων από τόν Ιορδάνη ποταμό με τή βάπτιση του Κυρίου, τή θάλασσα με τό κήτος του Ιωνά, τις λίμνες τής Παλαιστίνης μέχρι τή διάβαση τής Έρυθρας Θαλάσσης και πολλές άλλες.

- ή ποίηση ως **ύμνογραφία** με άπάρμιλλους στίχους έχει περιγράψει τά κύματα τής θαλάσσης ή τά ύδατα τών ποταμών (βλ. τόν Κανόνα του Όρθρου του Μ. Σαβάτου τής ύμνογράφου Κασσιανής).

Η περιγραφή δέν παραμένει σε επίπεδο φυσικού φαινομένου. Τό φυσικό φαινόμενο οδηγεί σε πνευματικά φαινόμενα και σε τρόπους πνευματικής ζωής, όπως διαφαίνεται σε κείμενα μεγάλων πνευματικών διδασκάλων:

- ό άββας Δωρόθεος δίνει μαθήματα κο-

λυμβήσεως στα βαθειά καθοδηγώντας τους μαθητές του με άριστοτεχνικό τρόπο νά ξεπεράσουν τά κύματα (βλ. κείμενο στα Έργα Άσκητικά τών Έκδ. «Έτοιμασία», Καρέας 1993, ΙΓ' Διδασκαλία, παράγραφος 140, σ. 310-313).

- άλλου, στις θαυμαστές ιστορίες τών μεγάλων άσκητών τής Αιγύπτου, γίνεται λόγος για «κύματα κατανύξεως» (βλ. Π. Β. Πάσχου, Έξήνθησεν ή έρημος, έκδοση Άποστολικής Διακονίας, Άθήνα 2004, σ. 130, 149).

Όπως διαπιστώνετε, ύφίσταται ποικιλία προσβάσεων και σε ένα μόνο χώρο. Είναι κατανοητός ό έμπλουτισμός που μπορεί νά προκύψει όταν διαπλέκονται με θετικό τρόπο διαφορετικοί χώροι και περιχωρούνται μεταξύ τους έτσι ώστε νά δημιουργήσουν ένα έναίο χώρο ανταλλαγών.

Οί άναγνώστες μας δέν έχουν παρά νά επιχειρήσουν με άφορμή τό **Κύμα** νά ενεργοποιήσουν τή σκέψη τους εφαρμόζοντας σε ποικίλους τομείς τήν άρχή τής διαθεματικότητας. Έχουν, λοιπόν, «θέμα» ένασχολήσεως.

Καλή τους έπιτυχία!

* Έργα Άσκητικά, ΙΓ' Διδασκαλία, Για τό ότι πρέπει νά ύποφέρουμε τους πειρασμούς άτάραχα και εύχάριστα, παραγράφους 140, Έκδ. «Έτοιμασία», Ι. Μονής Τιμίου Προδρόμου, Καρέας 1993, σ. 313.

** Φωτογραφία: Γιώργου Κόρδη, εικόνα από του Φώτη Κόντογλου, Σκληρό τάμα, Έκδ. Άρμος 2003, σ. 12.

Τό περιοδικό «Έφημέριος» με τήν άνύστακτη ύποστήριξη του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Άθηνών και πάσης Ελλάδος κ.κ. Χριστοδούλου άνανεώνεται βαθμηδόν για νά έπιτύχει νά άνταποκρίνεται στα σημερινά ενδιαφέροντα και τά προβλήματα τών Κληρικών μας. Ζητούμε τήν ενεργό συμμετοχή όλων για συνεργασίες, προβληματισμό, ιδέες, ύποδείξεις, διορθώσεις με σύντομα κείμενα και ύπομνη για τυχόν καθυστέρηση δημοσιεύσεως. Ό χώρος είναι μικρός αλλά τίποτε δέν παραθεωρείται. «Πάρτε» τόν «Έφημέριο» στα χέρια σας! Σας περιμένουμε.

Λ.Ι.Χ.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΕΠΙΓΝΩΣΕΩΣ

Κάποτε, σέ μιὰ ιερατική σύναξη, ένας κληρικός ἐρώτησε κάτι τὸν ὁμιλητὴ πὺ ἦταν πανεπιστημιακὸς καθηγητὴς, ἂν θυμᾶμαι καλά, γιὰ κάποιον λειτουργικὸ θέμα. Ὅταν ἐπανῆλθε στὴ θέση του, ὁ παρακαθήμενος κληρικός τοῦ ψιθύρισε: «Τί τὰ ψάχνεις; Ἐτσι τὰ βρήκαμε, ἄστα ὅπως εἶναι».

Ἡ ἀπάντηση τοῦ ὁμιλητῆ ἢ ὁποῖα ἀκολούθησε ἔδειξε ὅτι ἀξίζει «νὰ τὰ ψάχνεις» διότι διελεύκανε τὸ ζήτημα καὶ ἀνέδειξε ποιά ἦταν ἡ ὀρθὴ καὶ ἐπιβεβλημένη πρακτικὴ. Παρέμεινε ὅμως μέσα μου ἡ ἀλγεινὴ ἐντύπωση ἀπὸ τὸ σχόλιο τοῦ κληρικοῦ. Τέτοια παραίτηση καὶ παθητικότητα ἀπὸ λειτουργοὺς τῆς Ἐκκλησίας! Πῶς εἶναι δυνατό ἕνας κληρικός νὰ νεκρώνει μέσα του τὴ δίψα γιὰ μάθηση καὶ διόρθωση τῶν κακῶς κειμένων, ὅταν συχνὰ γύρω μας τὰ νέα παιδιά παρουσιάζουν τόση ζωντανία;

Ἐκτοτε ἡ σκέψη αὐτὴ μὲ διακατέχει, γι' αὐτὸ καὶ προσπαθῶ στὶς ἐπικοινωνίες μου μὲ κληρικούς ὅσο μπορῶ νὰ διεγείρω τὸ κριτικὸ πνεῦμα καὶ τὴ διαρκὴ ἀναζήτηση. Πόση ἐλπίδα παρέχει ἕνας κληρικός πὺ σέ ὅλη τὴ ζωὴ του διαβάσει συνεχῶς καὶ καταρτίζεται! Ἄλλὰ καὶ πόσο μὲ στηρίζει ὅταν, ὡς ὁμιλητὴς, συναντῶ ἐρωτήσεις πὺ ὑποδηλώνουν κριτικὸ πνεῦμα!

Κάτω ἀπὸ αὐτὸ τὸ πρῖσμα ἀποφάσισα νὰ θέσω καὶ αὐτὴ τὴν στήλη στὴν ὑπηρεσία τοῦ ζωντανοῦ διαλόγου καὶ τῆς κριτικῆς ἀναζητήσεως. Τοῦτο σημαίνει ὅτι στὸ ἐξῆς κάθε κληρικός θὰ ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ἀποστέλλει ἐρωτήματα πὺ θὰ προσπαθῶ νὰ ἀπαντῶ σέ αὐτὴ τὴν σειρά ἄρθρων. Ἡ ἐρώτηση θὰ δημοσιεύεται πάντοτε ἀνώνυμα, ἐκτὸς ἂν ὁ κληρικός ἔχει εἰδικὸ λόγο νὰ ἐπιθυμῆ νὰ ἀναγράφεται τὸ ὄνομά του, ὅποτε δὲν ἔχει παρὰ νὰ μοῦ τὸ δηλώσει.

Πρότυπο αὐτῆς τῆς μεθόδου, ὅπως ὅλοι ἀντιλαμβάνεσθε, ἀποτελεῖ ἢ τόσο ἐπιτυ-

χημένη συνήθεια τῶν ἐρωταποκρίσεων πὺ εἰσήγαγε πρὸ πολλῶν ἐτῶν ὁ σεβαστὸς καθηγητὴς κ. Ἰωάννης Φουντούλης. Πρὸς ἀποφυγὴν παρεξηγήσεων, ὅμως, καὶ ἐπειδὴ δὲν πρόκειται γιὰ συγκρίσιμα μεγέθη, χρειάζεται νὰ τονίσω ὅτι πόρρω ἀπέχει ἡ φτωχὴ μου προσπάθεια ἀπὸ τὴν δικὴ του ἱστορικὴ πρωτοβουλία. Καὶ τοῦτο διότι οἱ ἀμύλλες ἐρωτήσεις τῶν κληρικῶν περὶ τὰ λειτουργικὰ ἔδωσαν στὸν δάσκαλό μας τὴν εὐκαιρία νὰ ξεδιπλώσει τὸ μεγάλο ἐρευνητικὸ του τάλαντο καὶ νὰ παράσχει ἔτσι ἐμπεριστατωμένες ἀπαντήσεις οἱ ὁποῖες μας ἔθρεψαν γνωστικὰ καὶ πνευματικὰ. Ἐδῶ

δὲν πρόκειται περὶ αὐτοῦ τὸ περισσότερο πὺ ἐλπίζω εἶναι νὰ διευκρινισθοῦν λεπτομερέστερα κάποια σημεῖα μέσα ἀπὸ τὴ ζωντανὴ συμμετοχὴ ὅλων σας.

Γιὰ ἄρκετὸ χρονικὸ διάστημα οἱ ἐρωτήσεις πὺ θὰ ὑποβάλλονται

πρέπει νὰ κινῶνται στὶς δύο μεγάλες ἐνότητες στὶς ὁποῖες ἡ στήλη ἔχει ἀναφερθεῖ ὡς τώρα: στὴν ψυχολογία τοῦ κληρικού καὶ στὴν ψυχολογία τῆς λατρείας. Ἰδέες μπορεῖτε νὰ πάρετε ξεφυλλίζοντας προηγούμενα τεύχη. Ὅταν ἐξαντληθεῖ αὐτὴ ἡ θεματικὴ θὰ περάσουμε, Θεοῦ θέλοντος, σέ ζητήματα ποιμαντικῆς ψυχολογίας. Τὰ ἐρωτήματα εἶναι εὐνόητο ὅτι πρέπει νὰ εἶναι μικρὰ σέ ἔκταση, ἀλλιῶς θὰ ἐπιλέγω ἐγὼ τὸ πιὸ οὐσιῶδες τμῆμα τους. Μποροῦν νὰ ἀποστέλλονται εἴτε ταχυδρομικῶς εἴτε ἠλεκτρονικῶς. Ἀγαπητοὶ ἀδελφοί, σᾶς εὐχομαι ἕνα εὐλογημένο φθινόπωρο καὶ προσδοκῶ στὴ συνεργασία μας!

Τὰ ἐρωτήματά σας καὶ οἱ προτάσεις σας νὰ ἀπευθύνονται στὸν π. Βασίλειο Θερμό, Ἐρατοῦς 11, Παλλήνη 153 51 ἢ στὸ thermos@otenet.gr.

ΑΙΡΕΣΕΙΣ

ΨΕΥΔΟΜΕΣΣΙΕΣ ΚΑΙ ΨΕΥΔΟΧΡΙΣΤΟΙ ΤΟΥ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΑΙΩΝΑ

Του Πρωτ. Βασιλείου Α. Γεωργόπουλο (Μ.Θ)

I. 'Ο Γάλλος Georges Roux

Γεννήθηκε στη Γαλλία τὸ 1903 καὶ ἱδρυσε τὴ σέκτα **Église Chrétinne Universelle**. Δήλωσε ὅτι τὰ γραπτά του πλέον ἀντικαθιστοῦσαν τὴν Ἀγ. Γραφή. Παρουσιάζονταν καὶ ὡς θεραπευτής. Ὁ ἴδιος καὶ ἡ κίνησή του ἐπείσαν σὲ δυσμένεια καὶ ἀνακοπήκε ἡ δράση τους ὕστερα ἀπὸ μιὰ καταδικαστικὴ ἀπόφαση δικαστηρίου γιὰ μιὰ θανατηφόρα θεραπεία πὺν εἶχε πραγματοποιήσει σ' ἓναν ἄθρωπο. (Βλ. **H. Gasper-J. Müller-Fr. Valentin** Lexikon der Sekten, Sondergruppen und Weltanschauungen 2001⁷, στ. 677).

II. 'Ο Ἀμερικανὸς Father Dinine

Πρόκειται γιὰ τὸ ὄνομα μὲ τὸ ὁποῖο παρουσιαζόταν στοὺς ὀπαδούς του ὁ ψευδο-μεσσίας George Baker καὶ ἱδρυτὴς τῆς σέκτας **Peace Mission**. Θεωρεῖται καὶ λατρεύεται ἀπὸ τοὺς ὀπαδούς του ὡς δευτέρη ἐνσάρκωση τοῦ Θεοῦ, καὶ σκοπὸ εἶχε κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του τὴν ἀνθρώπινη τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ στὴ γῆ. Πέθανε στὶς 10.9.1965

στὸ Woodmont τῆς Πενσυλβάνια τῶν Η.Π.Α. (Βλ. Kirchen-Sekten-Religionen, [Hrsg: **G. Schmid-G.O. Schmid**], 2003⁷, σελ. 218).

III. 'Ο Ὀλλανδὸς

Louwrens Voorthuisen (1898--1968)

Ἐπὶ ἤρξε ὁ ἱδρυτὴς τῆς σέκτας **Lou Gruppe**. Γύρω στὸ 1950 διακήρυξε ὅτι ἦταν ἡ πραγματοποίηση καὶ ἡ ἐκπλήρωση τοῦ Χριστοῦ στὴ γῆ. Ἰσχυριζόταν ὅτι ὡς ἔργο εἶχε τὴν ἐξόντωση τοῦ σατανᾶ σὲ ὑλικὸ ἐπίπεδο, γιὰτὶ ὁ Χριστὸς εἶχε νικήσει τὸ σατανά μόνον στὸ πνευματικὸ ἐπίπεδο. Μόνον τότε, ἔλεγε, οἱ ἄνθρωποι θὰ μπορούσαν νὰ γίνουν πραγματικὰ παντογνώστες, ἀθάνατοι καὶ «θεάνθρωποι». (Lexikon der Sekten, Sondergruppen und Weltanschauungen, ὅπ. π., στ. 677).

IV. 'Ο Γερμανὸς

Abd-ru-shin

(= Ὑιὸς τοῦ Φωτὸς)

Πρόκειται γιὰ τὸ ψευδώνυμο τοῦ Γερμανοῦ ἐμπόρου Oskar Ernst Bernhardt (1875-1941) καὶ ἱδρυτὴ τῆς ἀποκρυφιστικῆς - νε-

Στὶς τελευταῖες ἐπισημάνσεις τοῦ Θεανθρώπου πρὸς τοὺς μαθητὲς Του, λίγο πρὶν τὸ ἐκούσιο Πάθος Του, ἀνήκουν καὶ τὰ λόγια του «πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματι μου λέγοντες, Ἐγὼ εἰμὶ ὁ Χριστὸς, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν» (Ματθ. 24, 5 Πρβλ. 24, 23. Μαρκ. 13, 5-6. Λουκ. 21, 8). Ὁ ἀψευδὴς λόγος τοῦ Κυρίου ἐπιβεβαιώθηκε μὲ τὸν πλέον ἀναντίρρητο καὶ κατηγορηματικὸ τρόπο ἀπὸ τὴν Ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία.

Ψευδόχριστοι ὅμως καὶ ψευδομεσσίες παρουσιάστηκαν καὶ τὸν εἰκοστὸ αἰῶνα. Δὲ δίστασαν μάλιστα, ἄλλοι νὰ ἰσχυριστοῦν ὅτι εἶναι ὁ Χριστὸς καὶ ἄλλοι νὰ διδάσκει ὅτι ἀντικατέστησε τὸ Χριστό, γιὰτὶ ἀπέτυχε νὰ ὀλοκληρώσει τὸ ἔργο του καὶ ὡς ἐκ τούτου, κατὰ τοὺς δαιμονικοὺς πάντα ἰσχυρισμούς του, ἡ ἀντικατάστασή του ἦταν ἀναγκαία. Ἄς δοῦμε λοιπὸν, χαρακτηριστικὰ κάποιους ἀπ' αὐτοὺς πὺν παρουσιάστηκαν μὲ μεσσιανικὲς ἀξιώσεις κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα.

ογνωστικής σέκτας **Gralsbewegung**. Κατά τους ισχυρισμούς του το 1923 συνειδητοποίησε ότι ήταν «πρεσβευτής του Θεού».

Στή συνέχεια, αφού δημιούργησε την Gralsbewegung ο Oskar Ernst Bernhardt θεωρούσε τον έαυτό του ένσάρκωση του Έμμανουήλ και αποκαλούσε τον έαυτό του «Υιό του Άνθρώπου» (Hanbuch Religiöse Gemeinschaften und Weltanschauungen, 2005, σσ. 575, 578-579).

V. Ό Γερμανός

Joseph Weissenberg (1855-1941)

Υπήρξε ο ιδρυτής της αντιτριαδικής και μέ στοιχεία πνευματισμού αίρεσης **Johannische Kirche**. Θεωρούσε τον έαυτό του ως προσωπική αποκάλυψη του Θεού. Υποστήριζε ότι ο Θεός αποκαλύφθηκε τρεις φορές. Στο Μωυσή αποκαλύφθηκε ως Πατέρας, στο Χριστό ως Υιός και με τον J. Weissenberg ως Άγιο Πνεύμα.

Άπο τους όπαδούς της Johannische Kirche ο J. Weissenberg θεωρείται ως ο Παράκλητος που αναφέρεται στο κατά Ιωάννη Εύαγγέλιο. Χαρακτηριστικά στην όμολογία πίστεως της αίρέσεως αναφέρεται ότι: «Εγώ πιστεύω στο Θεό τον Πατέρα, εγώ πιστεύω στον Θεό τον Υιό, εγώ πιστεύω στον Θεό το Άγιο Πνεύμα και στις αποκάλυψεις του Θεού μέσω Μωυσή, Ιησού Χριστού και J. Weissenberg». Ό J. Weissenberg πέθανε τον Μάρτιο του 1941. (Βλ. Panorama der neuen Religiosität, 2001, σσ. 554-556. Πρβλ. K. Hutten, Seher, Grübler, Enthusiasten, 1997¹⁵, σσ. 514-531.

VI. Ό Νοτιοκορεάτης

Σάν Μιάνγκ Μούν (1920-)

Πρόκειται για το Νοτιοκορεάτη ψευδο-μεσσία που ίδρυσε το 1954 την **Ένωτική Εκκλησία** (Unification Church). Κατά τους ισχυρισμούς του Μούν (San Myung Mun), ό Χριστός δέν κατάφερε νά όλοκληρώσει και νά έπιτελέσει στο άκέραιο την άποστολή του, που ήταν ή έγκατάσταση της Βασιλείας του Θεού στη γη. Αυτό συνίσταται κατά το Μούν, στο ότι έπρεπε νά

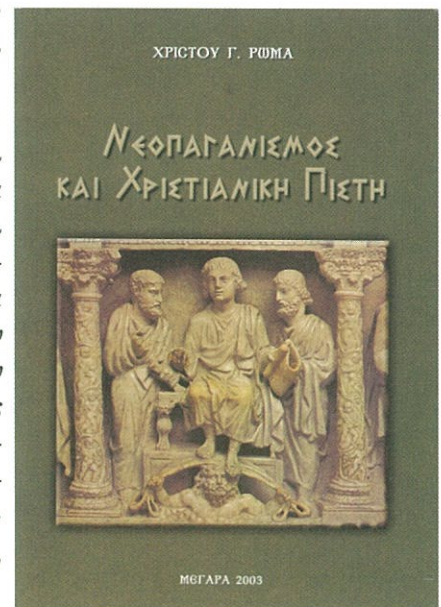
ένώσει τους Έβραίους γύρω άπο το πρόσωπό του, νά βρεί την τέλεια νύφη και νά δημιουργήσει την ιδανική και τέλεια οικογένεια.

Έπειδή κατά το Μούν, άπέτυχε, γι' αυτό άποκαλύφθηκε δθθεν ό Χριστός στο Μούν σέ ήλικία δεκαέξη έτων και τον παρακάλεσε νά πραγματοποιήσει αυτός το έργο και την άποστολή την όποία αυτός δέν κατάφερε νά όλοκληρώσει.

Αύτοαποκαλείται «Μεσσίας» και ισχυρίζεται ότι είναι ένας θεός άγγελιοφόρος, που θα όλοκληρώσει το έργο του Χριστού. Θεωρεί τον έαυτό του Μεσσία και δημιουργό της τέλειας οικογένειας του καινούργιου κόσμου που αυτός έγκαινιάζει, και ταυτοχρόνως αυτοπροβάλλεται ως ό «Κύριος της Δευτέρας Παρουσίας». (Βλ. Πρωτ. Άντ. Άλεβιζοπούλου, Ψυχοναρκωτικά, 1980, σσ. 20-32. F-W. Haack, Jesus Christus und / oder San Myung Mun?, 1989. Detlef Bendrath u.a., Ein Messias aus Korea?, 1992²).

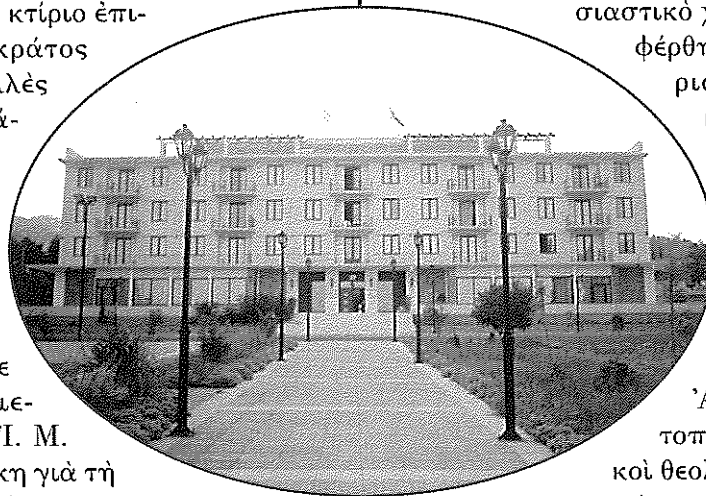
Μία τελική έπισήμανση

Έάν θα θέλαμε νά κάνουμε μιá σύντομη αξιολόγηση των ισχυρισμών των ψευδοχρίστων και των ψευδομεσσιών που αναφέραμε, πρέπει νά έπαναλάβουμε τους λόγους του άγίου Ίουστίνου Φιλοσόφου και Μάρτυρος. Ήδη άπο την έποχή του και για το ίδιο θέμα ό άγ. Ίουστίνος ανέφερε: «πολλοί γάρ και άθεα και βλάσφημα και άδικα εν όνόματι αυτού παραχαράσσοντες έδίδαξαν, και τά άπο του άκαθάρτου πνεύματος διαβόλου έμβαλλόμενα ταίς διανοίαις αυτών έδίδαξαν και διδάσκουσι μέχρι νυν». (Διάλογος 82, 3 ΒΕΠΕΣ 3, 286).

Τὸ Θεολογικὸ-Φοιτητικὸ Οἰκοτροφεῖο τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

Πρῶτος ὁ ὁποῖος συνέλαβε τὴν ἰδέα ἰδρύσεως θεολογικοῦ οἰκοτροφείου, ὑπῆρξε ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Γερμανὸς Καλλιγᾶς (1885-1896), ὁ ὁποῖος μερίμνησε γιὰ τὴν δημιουργία ἱεροδιδασκαλείου στὴ περιοχή τῶν Ἀμπελοκήπων σὲ κτῆμα τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στὴ θέση «Παναγία ἢ Χελωνοῦ». Ὁ διάδοχός του Ἀθηνῶν Προκόπιος Β' (1896-1901) ἀποπεράτωσε τὴ Σχολή, ἀλλὰ δὲν κατόρθωσε νὰ τὴ λειτουργήσει, διότι τὸ κτίριο ἐπιτάχθηκε ἀπὸ τὸ κράτος καὶ μετὰ ἀπὸ πολλές περιπέτειες στεγάζει σήμερα τὴ Σχολὴ Ἀστυνομίας. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος (1923-1938), παραχώρησε σὲ πρώτη φάση μερικὰ κελλιά τῆς Ἱ. Μ. Ἀσωμάτων Πετράκη γιὰ τὴ διαμονὴ ἀπόρων φοιτητῶν τῆς θεολογίας. Τὸν Ἰούλιο τοῦ 1933 ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε τὴν ἰδρυση θεολογικοῦ οἰκοτροφείου. Θεμελιώθηκε ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Χρυσόστομο Παπαδόπουλο μετὰ ἀπὸ πολλές περιπέτειες καὶ δυσκολίες λόγω ἐνεργειῶν τῶν περίοικων στὶς 22 Ἰουλίου 1937 σὲ χῶρο τῆς Ἱ. Μ. Πετράκη. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χρῦσανθος Φιλιππίδης (1938-1941) εὐτύχησε νὰ δεῖ τελειοποιημένο τὸ κτίριο, ἀλλὰ λόγω τοῦ πολέμου δὲν κατόρθωσε νὰ λειτουργήσει διότι μετατράπηκε σὲ στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο λόγω τῶν συνθηκῶν. Μὲ ἐνέργειες τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Δαμασκηνοῦ (1941-1949) καὶ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τῆς Α.Δ. καθηγητοῦ Β. Βέλλα τὸ 1948 σὲ ἕνα διαμορφωμένο κατάλληλα ὑπόγειο διαμέρισμα τῆς Ἱ. Μ. Πετράκη στεγάστηκαν οἱ πρῶτοι 10 φοιτητῆς τοῦ θεολογικοῦ οἰκοτροφείου. Ἐπὶ τοῦ ἀπὸ Ἰωαννίνων Σπυρίδωνος Βλάχου (1949-1956) τὸ οἰκο-

τροφεῖο γνώρισε τὴ πιὸ λαμπρὴ του περίοδο. Τὸ 1950 σὲ ἕνα ὄροφο τοῦ κτιρίου φιλοξενήθηκαν οἱ πρῶτοι 40 φοιτητῆς. Πρῶτος προσωρινὸς διευθυντῆς διορίσθηκε ὁ Ἀρχιμ. Βαρνάβας Τζωρτζᾶτος (μετέπειτα Μητροπολίτης Κίτρους) καὶ σὲ λίγους μῆνες τὸν διαδέχθηκε ὁ Μητροπολίτης πρ. Λήμνου Βασίλειος Ἀτέσης (15 Σεπτεμβρίου 1950). Τὸ οἰκοτροφεῖο ξεκινᾷ στὴ δεκαετία τοῦ 1950 τὴ λαμπρὴ του πορεία καὶ τὴ δράση του στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο. Τὸ 1970 μεταφέρθηκε σὲ τρίροφο κτίριο στὴ Ν. Φιλοθέη καὶ τὸ 1974 στὰ κτίρια τῆς νεοπαγοῦς Ἱ. Μ. Εἰσ. τῆς Θεοτόκου Καρέα. Δεκάδες Ἐπίσκοποι καὶ Καθηγητῆς Πανεπιστημίων, ἑκατοντάδες Ἀρχιμανδρίτες, Πρωτοπρεσβύτεροι καὶ λαϊκοὶ θεολόγοι συγκαταλέγονται στὸν κατάλογο τῶν οἰκοτροφῶν.

Ἀκόμα ἑκατοντάδες ὁμόδοξοι καὶ ἑτερόδοξοι ἀδελφοί μας, οἱ ὁποῖοι σήμερα κατέχουν μεγάλες θέσεις στὴν Ἐκκλησία καὶ πολιτεία τῆς πατρίδας τους ἔζησαν καὶ σπούδασαν τὰ θεολογικὰ γράμματα στὸ οἰκοτροφεῖο.

Τὸ 2004, μὲ τὴν προτροπὴ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Χριστοδούλου καὶ τῆς φροντίδας τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Φαναρίου κ. Ἀγαθαγγέλου, Γ. Δ. τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τὸ οἰκοτροφεῖο μεταφέρθηκε στὸ ἀνακαινισμένο κτίριο τῆς πρώην Σχολῆς Κοινωνικῶν Λειτουργῶν, σὲ χῶρο τοῦ ἱεροῦ προσκυνήματος τῆς Ἁγίας Βαρβάρας τοῦ ὁμωνύμου Δήμου Ἀττικῆς. (Τὰ στοιχεῖα προέρχονται ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ Ἀρχιμ. Νικ. Πρωτοπαπᾶ, σημ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος, Συνοπτικὴ ἱστορία τοῦ Θεολ. Οἰκοτροφείου τῆς Α.Π., 1986).

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Τοῦ κ. Κωνσταντίνου Χολέβα

Ὁ Γέρον Παΐσιος περὶ Πατρίδος

Πολλές φορές τίθεται τὸ ἐρώτημα ἀπὸ καλοπροαιρέτους καὶ εὐλαβεῖς Ὁρθοδόξους: Πρέπει ἐμεῖς οἱ Χριστιανοὶ νὰ ἀγαποῦμε καὶ νὰ ἐνδιαφερόμαστε γιὰ τὴν πατρίδα μας καὶ γιὰ τὰ ἐθνικά μας θέματα; Ἡ μήπως αὐτὸ τὸ ἐνδιαφέρον ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὴν Οἰκουμενικότητα τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας; Σαφεῖς καὶ ἐπίκαιρες ἀπαντήσεις στὰ ἐρωτήματα αὐτὰ βρίσκουμε στὸ βιβλίο τοῦ Ἱερομονάχου Ἰσαὰκ «Βίος Γέροντος Παΐσιου Ἀγιορείτου» (ἐκδ. 2004), τὸ ὁποῖο περιλαμβάνει τὶς διδασκαλίες τοῦ Ἀγιορείτου μοναχοῦ Παΐσιου, πὺν ἐκοιμήθη πρὸ δέκα ἐτῶν. Μεταξὺ ἄλλων, λοιπόν, διαβάζουμε: «Ὁ Γέροντας, ξεριζωμένος ἀπὸ τὴν βρεφικὴ του ἡλικία, καὶ ἔχοντας ζήσει τὴν φρίκη τοῦ πολέμου καὶ τῆς Κατοχῆς, γνώριζε ἀπὸ τὴν πείρα του ὅτι τὸ νὰ διάγωμεν ἡρεμον καὶ ἡσύχιον βίον εἶναι μεγάλη εὐλογία. Ἀγαποῦσε τὴν Πατρίδα καὶ ἔλεγε: «Καὶ ἡ Πατρίδα εἶναι μία μεγάλη οἰκογένεια». Δὲν ἐπέδωκε τὸ ἐθνικὸ μεγαλεῖο, τὴν δόξα καὶ τὴν ἰσχὺ μὲ τὴν κοσμικὴ ἔννοια, ἀλλὰ τὴν εἰρήνη, τὴν πνευματικὴ ἄνοδο καὶ τὴν ἠθικὴ ζωὴ τῶν πολιτῶν, γιὰ νὰ μᾶς βοηθᾷ ὁ Θεός. Ὅπως οἱ Προφῆτες τοῦ Ἰσραὴλ συμμετεῖχαν στὴν ζωὴ τοῦ ἔθνους ἐνεργᾶ μὲ τὸν τρόπο τους, προσεύχονταν, θρηνοῦσαν, ἔλεγχαν βασιλεῖς, κήρυτταν μετάνοια καὶ προφήτευαν γιὰ τὰ ἐπερχόμενα δεινὰ, τὸ ἴδιο καὶ ὁ Γέροντας δὲν ἦταν ἀδιάφορος καὶ ἀπαθὴς στὰ θέματα τῆς πατρίδος. Ὁ προφήτης δὲν ἦταν ἐθνικιστὴς πὺν ἔλεγε: «Διὰ Σιών οὐ σιωπήσομαι». Τὸ ἴδιο καὶ ἡ στάση τοῦ Γέροντα ἦταν καθαρὰ πνευματικὴ... Ὑπερασπιζόμενος τὴν ἑλληνικότητα τῆς Μακεδονίας ἀνῆρτησε στὸ ἀρχονταρῆκι του τὸ κείμενο τοῦ προφήτη Δαυιδ πὺν ἀναφέρεται στὸν

βασιλέα τῶν Ἑλλήνων Ἀλέξανδρο καὶ δίπλα του μία μεγάλη χάρτινη εἰκόνα ἐνὸς Ἀγγέλου ἀπὸ Σερβικὸ Μοναστήρι, νὰ δείχνει τὸ κείμενο». Ἡ πατρίδα, λοιπόν, εἶναι μία μεγάλη οἰκογένεια, ἔλεγε ὁ μακαριστὸς Γέρον Παΐσιος, ἐννοῶντας προφανῶς ὅτι εἶναι δικαιολογημένη ἡ ἔμφυτη ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν τόπο ὅπου γεννήθηκε, ἀρκεῖ νὰ μὴν γίνεται αὐτὴ ἡ ἀγάπη αἰτία νὰ λησμονοῦμε τὰ καθήκοντά μας πρὸς τὸν Θεό. Κατὰ θαυμαστὸ τρόπο ἡ ἐπισήμανση αὐτῆ μᾶς θυμίζει τὴν διδασκαλία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου γιὰ τὸ θέμα: «Τὴν ἐνεγκοῦσαν καὶ θρέψασαν πατρίδα ἴσα γονεῦσι τιμᾶν», δηλαδὴ πρέπει νὰ τιμοῦμε τὴν πατρίδα μας, ὅπως ἀκριβῶς τιμοῦμε τοὺς γονεῖς μας.

Μαθητικὴ ἐκδήλωση γιὰ τὸν Ἅγιο Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλὸ

Ὅπως ἔχουμε γράψει καὶ σὲ προηγούμενα τεύχη ἡ Ἰ. Μ. Κουτλουμουσίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους προκήρυξε καὶ διεξήγαγε μὲ ἐπιτυχία Πανελλήνιο μαθητικὸ διαγωνισμὸ μὲ θέμα τὸν Ἅγιο Κοσμᾶ τὸν Αἰτωλὸ. Στὸν διαγωνισμὸ ἔλαβαν μέρος ἑκατοντάδες μαθητὲς ὄλων τῶν σχολικῶν βαθμίδων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, τὴν Κύπρο καὶ τὴν Ὀμογένεια στέλνοντας ἄλλοι κείμενα, ἄλλοι ποιήματα, ἄλλοι ζωγραφικὰ ἔργα, ἄλλοι ταινίες τύπου ντοκυμανταῖρ κ.λπ. Ἡ παρουσίαση τῶν μαθητικῶν ἔργων καὶ ἡ βράβευση τῶν καλύτερων πραγματοποιήθηκε τὸν Μάρτιο τοῦ τρέχοντος ἔτους στὴν Θεσσαλονίκη. Τώρα ἔρχεται ἡ σειρὰ τῆς Ἀθήνας. Μὲ τὴν συνεργασία τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων ἡ ἔκθεση καὶ οἱ συνοδευτικὲς ἐκδηλώσεις θὰ μεταφερθοῦν ἀπὸ τὴν συμπρωτεύουσα στὴν πρωτεύουσα τῆς χώρας. Οἱ ἐκδηλώσεις αὐτές, στὶς ὁποῖες

ἀναμένεται νὰ μετάσχει μέγας ἀριθμὸς μαθητῶν καὶ διδασκόντων, ἔχουν προγραμματισθεῖ γιὰ τὴν περίοδο 9-13 Νοεμβρίου 2005. Εὐχόμεστε καλὴ ἐπιτυχία καὶ χαίρομαστε πὺ οἱ μαθητὲς ἐμπνέονται ἀπὸ τὸν ἐθνοῖερομάρτυρα καὶ φωτιστὴ τῶν σκλάβων, τὸν Πατροκοσμᾶ.

Ἡ μάνα ἐνὸς Ἐπισκόπου

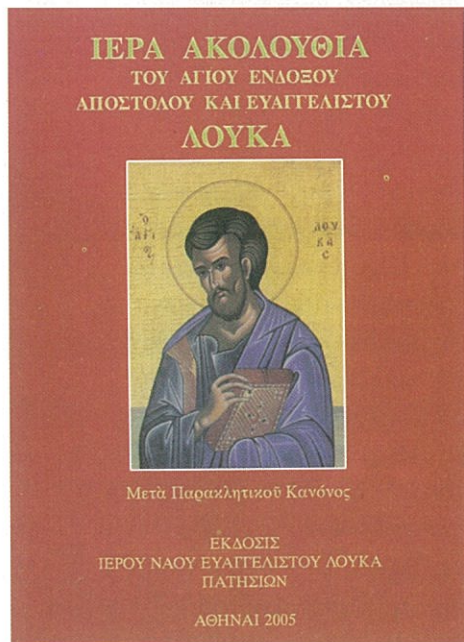
Καμμία Χριστιανικὴ καρδιά δὲν μένει ἀσυγκίνητη μπροστὰ στὴν θλίψη καὶ τὴν συγκίνηση ἐνὸς ἀνθρώπου γιὰ τὴν ἀπώλεια τῆς μητέρας του. Τὰ συναισθήματα αὐτὰ καταγράφει σὲ μία πραγματικὴ κατάθεση καρδιάς ἐμπλουτισμένη μὲ τὴν σοφία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν Πατέρων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καστορίας κ. Σεραφεῖμ στὸ βιβλίο του «Ἡ μάνα ἐνὸς Ἐπισκόπου», τὸ ὁποῖο ἐκυκλοφορήθη πρὸ ὀλίγων μηνῶν. Εἶναι οὐσιαστικᾶ ἕνας ἐπικήδειος στὴν προσφιλῆ μητέρα του Γεωργία Παπακώστα, ἡ ὁποία ἐξεδήμησεν εἰς Κύριον κατόπιν σοβαρᾶς ἀσθενείας στὶς 13 Φεβρουαρίου 2005. Ἀπὸ τὸ σύντομο αὐτὸ πόνημα ἐπιλέγουμε μία χαρακτηριστικὴ παράγραφο: «Αἰωνία σου ἡ μνήμη, μάνα μου, γιατί μὲ δίδαξες μὲ τὴ σοφία σου νὰ ἀγαπῶ τὴν

Ἐκκλησία, νὰ ζῶ γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία, νὰ σέβομαι τὸ πολίτευμά της, νὰ βρίσκομαι μέσα στὸ κλίμα τῆς λατρείας της καὶ τῶν μυστηρίων της, νὰ ἀγαπῶ τοὺς Ἁγίους καὶ ἰδιαίτερωσ τὴ Παναγία, νὰ διακονῶ μὲ ζῆλο καὶ ἀνταπάρηση. «Σὲ ἔδωσα μὲ τὴν καρδιά μου στὴν

Ἐκκλησία. Τώρα σὲ χρειάζεται ὁ κόσμος, νὰ πᾶς παντοῦ, στὴν χαρὰ καὶ στὸν πόνο». Καὶ ὅταν βρισκόμεν γιὰ λίγο στὴν Ἀθήνα, σὲ δύσκολες στιγμὲς ἐξ αἰτίας τῆς ἀσθενείας της, πάλι ὁ λόγος της ἦταν χαρακτηριστικός: «Γιατί ἦρθες; Ἐγὼ ἔχω τὸν πατέρα σου, νὰ γυρίσεις πίσω στὰ καθήκοντά σου». Ἡ πατερικὴ τεκμηρίωση τοῦ κειμένου θεμελιώνεται στὶς διδασχὲς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, τοῦ ὁποίου παρατίθενται χωρία ὅπως τὸ ἀκόλουθο: «Καὶ στὸν Ἰωάννη εἶπε ὁ Ἰησοῦς: «Νὰ ἡ μητέρα σου»... Γιατί ὁμως δὲν μίλησε γιὰ καμμία ἄλλη γυναῖκα, ἂν καὶ παραβρισκόταν βέβαια καὶ ἄλλη γυναῖκα ἐκεῖ; Γιὰ νὰ μᾶς διδάξει νὰ ἀποδίδουμε περισσότερη τιμὴ καὶ σεβασμὸ στὶς μητέρες» (Εἰς Ἰωάν., ὄμιλ. ΠΕ' 2, ΕΠΕ 14, 672 - ΜΓ 59,462).

Οἱ ἐκδρομὲς τῶν ἐνοριῶν

Μία εὐλογημένη συνήθεια πολλῶν ἐνοριῶν εἶναι ἡ διοργάνωση ἐκδρομῶν μικρῆς ἢ μεγάλης διάρκειας μὲ περιεχόμενο προσκυνηματικό, πολιτιστικό καὶ ψυχαγωγικό συγχρόνως. Οἱ ἐκδρομὲς αὐτὲς ἐπιτυγχάνουν τὸν πολλαπλὸ σκοπὸ τους, δηλαδὴ τὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ τῶν ἐνοριτῶν καὶ τὴν καλύτερη γνωριμία μεταξὺ τους, ὅταν ὑπάρχει ἡ κατάλληλη καὶ λεπτομερῆς προετοιμασία ἐκ μέρους τῶν ἐπὶ κεφαλῆς κληρικῶν. Ἐχουμε διαπιστώσει ἰδίους ὄμμασι καὶ μεταφέρουμε ἐδῶ τὴν ἐμπειρία αὐτῆ, πόσο χρήσιμη εἶναι ἡ ἀνάπτυξη συντόμων θεμάτων ἀπὸ τὸ μικρόφωνο κατὰ τὴν διάρκεια τῆς διαδρομῆς, σὲ συνδυασμὸ μὲ ὕμνους, προσευχὲς, ἀλλὰ καὶ χρήσιμες πληροφορίες γιὰ τὸ προσκύνημα ἢ γενικότερα γιὰ τὸν προορισμὸ, στὸν ὁποῖο κατευθύνονται οἱ ἐκδρομεῖς. Ἡ διανομὴ φωτοτυπιῶν μὲ τὰ λόγια τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὕμνων στοὺς ἐκδρομεῖς βοηθεῖ ἀκόμη περισσότερο τὴν συμμετοχὴ ὄλων. Καλὴ προετοιμασία τοῦ ἐφημερίου σημαίνει καλὴ ἐκδρομὴ.

ΕΕΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ - ΙΔΕΕΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ - ΙΔΕΕΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

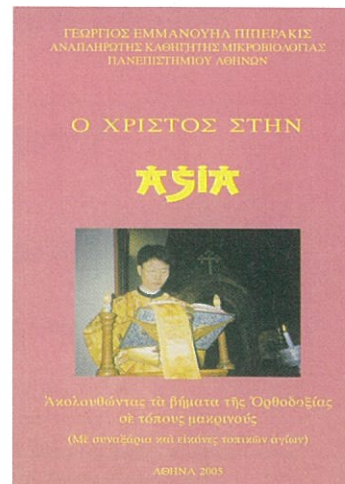
‘Ο Χριστός στην ‘Ασία, ‘Αθήνα 2005

Γεωρ. Έμμ. Πιπεράκι

‘Ο αν. καθηγητής Μικροβιολογίας του Πανεπιστημίου ‘Αθηνών κ. Πιπεράκις μᾶς ἔχει ξαφνιάσει χαρούμενα πολλές φορές τὰ τελευταῖα χρόνια με τὰ Συναξάρια ‘Ορθοδόξων Μαρτύρων ἀπὸ «κόσμους» μακρινούς, ἀπὸ τὴν ‘Αλάσκα ὡς τὴν ‘Ισπανία καὶ τὴν Κίνα καὶ ἄλλα βιβλία πολύτιμα γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση προβλημάτων ὑγείας στὶς χῶρες τῆς ‘Ορθοδόξου ‘Ιεραποστολῆς.

Τὸ νέο του πόνημα ἔχει τίτλο «‘Ο Χριστός στὴν ‘Ασία». Μαρτυρεῖ με συγκλονιστικό τρόπο τὴν εὐαισθησία τοῦ ἀνθρώπου πὺ ἀφουγκράζεται τὴν κραυγὴ τῆς δίψας πὺ ὑπάρχει σὲ τόπους μακρινούς γιὰ τὸ «ὔδωρ τῆς ζωῆς», τὸ λόγο τοῦ Εὐαγγελίου: «Νὰ ποῦμε πῶ ἀπλᾶ –ἐπισημαίνει– πὺ στὸν κόσμῳ τῆς πολυδιαφημισμένης «παγκοσμιοποίησης» εἶναι καιρὸς νὰ δοῦμε τὴν πραγματικὴ «παγκοσμιοτῆτα» πὺ δυὸ χιλιάδες χρόνια βιώνει ἡ ‘Ορθόδοξη ‘Εκκλησία μας».

‘Ο χῶρος εἶναι ἐλάχιστος γιὰ νὰ ἐπεκταθοῦμε σὲ ἀνάλυση τῶν περιεχομένων, πὺ ἀναφέρονται στὶς ‘Εκκλησίες τῆς ‘Εγγύς ‘Ανατολῆς. Αὐτὸ πὺ ὅπωςδήποτε πρέπει νὰ τοιςθεῖ εἶναι ἡ ἔκδηλη στὸ βιβλίῳ ἀγάπη γιὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀνθρώπων τῆς Οἰκουμένης πὺ ἐνωπίσθησαν τὸν Θ. Λόγο καὶ μαρτύρησαν γι’ αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἡ σοβαρότητα καὶ ἡ προσοχὴ με τὴν ὁποία ἐπιλαμβάνεται τοῦ θέματος καθὼς καὶ τὸ φωτογραφικὸ ὑλικὸ πὺ παρέχεται καὶ δίνει σὲ μικρογραφία τὴ διάσταση καὶ αὐτοῦ τοῦ τομέα με τὸν ὁποῖο καταπιάστηκε ὁ συγγραφέας πάντα με ἐπιτυχία.

‘Αποσπάσματα

ἀπὸ τὴν ἀσματικὴ ἀκολουθία

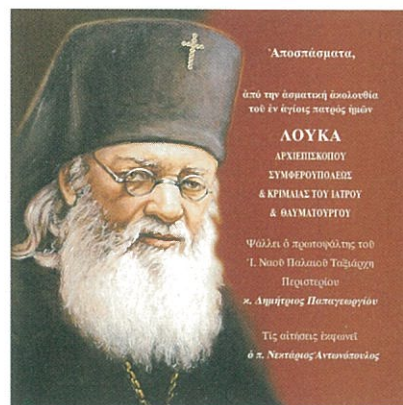
τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν

ΛΟΥΚΑ

‘Αρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως καὶ Κριμαίας
τοῦ ‘Ιατροῦ καὶ Θαυματουργοῦ

‘Ο ψηφιακὸς αὐτὸς δίσκος περιλαμβάνει ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν ἀσματικὴ ‘Ακολουθία τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Λουκά, ‘Αρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως καὶ Κριμαίας, τοῦ ἱατροῦ καὶ θαυματουργοῦ, τὴν ὁποία συνέθεσε με πολλὴ ἀγάπη πρὸς τὸν ἅγιῳ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ‘Εδέσσης, Πέλλης καὶ ‘Αλμωπίας κκ. ‘Ιωὴλ. Στὸ τέλος ἀκούγεται καὶ ἡ φωνὴ τοῦ ἴδιου τοῦ ‘Αγίου Λουκά, ὅπως τὴν κατέγραψαν τὰ πνευματικὰ του παιδιὰ τὴν δεκαετία τοῦ ‘50, με τὰ μέσα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας. Μία φωνὴ πὺ πάλλεται ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπευθύνεται στὸν πονεμένο λαὸ τοῦ Θεοῦ σκορπίζοντας τὸ φῶς τῆς ἐλπίδας καὶ προκαλώντας ρίγη συγκινησεως. ‘Ενα σπουδαῖο ντοκουμέντο ἀπὸ τὴ ζωὴ τῆς ‘Ορθοδοξίας.

I. M. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗΣ

ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΠΟΛΥΖΩΤΗ

ΕΕΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ - ΙΔΕΕΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ - ΙΔΕΕΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΠΛΟΥΤΟΣ – ΦΤΩΧΕΙΑ:

Υποκειμενικές ή αντικειμενικές καταστάσεις:

(Κυριακή 30 Οκτωβρίου 2005)

Ἀρχιμ. Γεωργίου Χρυσοστόμου Πρωτοσυγκέλλου Ἱ. Μ. Βεροίας

«ἐνεδεδίσκετο πορφύραν καὶ βύσσον» (Λουκ. 16, 19)

Δύο πρόσωπα μᾶς παρουσιάζει ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς. Ὁ πλούσιος, ἀπὸ τῆ μιᾶ πλευρά, ντυμένος μετὰ πολυτελῆ ρούχα του, κυρίως ὅμως περιβεβλημένος μετὰ κάθε ἐκτίμηση, καθὼς ἢ οικονομικὴ του κατάστασις τὸν φέρνει στὸ προσκήνιο τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ὁ φτωχὸς Λάζαρος, ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, ρακένδυτος, πεσμένος στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ πλουσίου, γεμάτος πληγές, μόνο λύπησις προκαλεῖ.

Ἡ περιγραφή τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου εἶναι τόσο ρεαλιστικὴ πού, ἐὰν δὲν γνωρίζαμε τὸν χρόνον συγγραφῆς τοῦ κειμένου, θὰ θεωρούσαμε πὼς ἀποτελεῖ τὴν περιγραφή μιᾶς σύγχρονης εἰκόνας. Ὁ πλοῦτος καὶ ἡ φτώχεια, δυστυχῶς, εἶναι διαχρονικὰ κοινωνικὰ φαινόμενα. Ἰδιαίτερα στὴν ἐποχὴ μᾶς ἀκοῦμε συχνὰ νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὴ συνεχῆ αὐξηση τῆς διαφορᾶς μεταξὺ πλούσιων καὶ φτωχῶν, τόσο ἀτόμων ὅσο καὶ χωρῶν.

Οἱ ἄνθρωποι θαμπωνόμαστε συχνὰ ἀπὸ τὴ ζωὴ ἄλλων συνανθρώπων μᾶς πού προβάλλονται κυρίως ἀπὸ τὰ μέσα τῆς ἐνημέρωσις. Ἡ τηλεόρασις εἶναι γεμάτη ἀπὸ ἐκπομπές, ὅπου προβάλλεται ἢ φανταχτερὴ ζωὴ προσώπων τοῦ καλλιτεχνικοῦ καὶ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ χώρου· προβάλλεται ἢ πλουσιοπάροχη διαβίωσις τους, τὰ σπίτια, τὰ αὐτοκίνητα, τὰ κότερα, οἱ ἀνέσεις πού διαθέτουν· προβάλλεται ἢ σκανδαλώδης, πολλές φορές, ζωὴ τους μετὰ ἀντιδικίας καὶ διαζύγια. Καὶ συχνὰ αὐτὰ τὰ πρόσωπα, περιβεβλημένα μετὰ τὴν σύγχρονες αὐτὲς μορφές τῆς «πορφύρας» καὶ τοῦ «βύσσου», γίνονται τὰ πρότυπα καὶ τὰ ἰδάλματα κυρίως τῶν νέων.

Τὰ ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων δὲν παραπέμπουν πάντοτε καὶ σὲ ἐσωτερικὴς καταστάσεις, ὅπως ἡρεμία, ἁρμονία, γαλήνη· δὲν παραπέμπουν πάντοτε σὲ αὐτὸ πού, μετὰ μιᾶ λέξη, ὀνομάζουμε εὐτυχία. Αὐτὰ πού βλέπει ὁ πολὺς κόσμος ἀποτελοῦν τὴν ἐπιφάνεια τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Κάτω ἀπὸ μιᾶ

λαμπερὴ καὶ φανταχτερὴ ἐπιφάνεια κρύβεται, συνήθως, μιᾶ σκληρὴ πραγματικότητα.

Ἡ περίπτωση τοῦ πλούσιου καὶ τοῦ φτωχοῦ Λαζάρου φανερώνει σὲ ὅλους μᾶς τὴν ἀλήθεια αὐτή. Ἀλλὰ καὶ στὴ σύγχρονη πραγματικότητα μποροῦμε νὰ βροῦμε πληθώρα παρομοίων παραδειγμάτων. Καὶ αὐτὸ ἔχει τὴν ἐξήγησίν του. Ἡ ἐπιθυμία τοῦ πλούτου καὶ μιᾶς ζωῆς πού συνοδεύεται ἀπὸ δόξα καὶ δημοσιότητα δημιουργεῖ ἠθικὰ καὶ πνευματικὰ προβλήματα. Ἡ ἐπιθυμία αὐτὴ δὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπον νὰ ζήσει καὶ νὰ καρποφορήσει στὴν πίστιν, ἀλλὰ τὸν ὀδηγεῖ στὴν πνευματικὴ νέκρωσις. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ πιστὸς πρέπει νὰ ἀρκεῖται στὰ ἀπαραίτητα γιὰ τὴν βασικὴς ἀνάγκης του.

Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, ἀλλὰ καὶ ἡ κοινὴ ἐμπειρία σήμερον φανερώνουν αὐτὸ πού παρατήρησε ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς, ὅτι δηλαδὴ πλοῦσιος δὲν εἶναι ὅποιος κατέχει, ἀλλὰ ὅποιος μεταδίδει. Συνήθως ἡ πολυτέλεια καὶ ὁ πλοῦτος καλλιεργοῦν τὸν κάτοχον τὴν ἔπαρση καὶ μιᾶ ψεύτικη ἀσφάλεια.

Ἡ Ἐκκλησία βέβαια δὲν ἀπαξιώνει τὴ χρῆσις καὶ τὴν ἀξιοποίησις τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν, οὔτε ἀσφαλῶς εὐνοεῖ τὴν φτώχεια. Ὁ εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς μᾶς διδάσκει ὅτι πλοῦσιος δὲν εἶναι, τελικὰ, ὅποιος συγκεντρώνει χρήματα ἢ ἱκανοποιεῖ ἀπεριόριστα τὴν ἐπιθυμίαν του, ἀλλὰ ὅποιος ἱκανοποιεῖται μετὰ ὅσα ἔχει καὶ δὲν ἐπιθυμεῖ περισσότερα. Ὅπως καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, φτωχὸς εἶναι ἐκεῖνος πού ἔχει πολλές ἀνικανοποίητες ἐπιθυμίες.

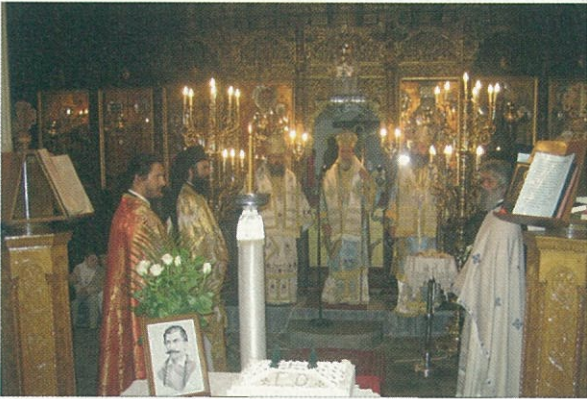
Σὲ τελικὴ ἀνάλυσις, ἡ φτώχεια καὶ ὁ πλοῦτος, ἢ διασημότητα ἢ ἢ μιᾶ ζωὴ στὴν ἀφάνεια δὲν εἶναι τόσο ἀντικειμενικὴς, ὅσο υποκειμενικὴς καταστάσεις. Ὅποιος στηρίζεται μόνο στὰ ὑλικά ἀγαθὰ ἢ στὴν σωματικὴ του ὁμορφία ἢ στὸ δημοφιλὲς ὄνομά του ἢ στὰ ἐξωτερικὰ χαρίσματά του, εἶναι στὴν πραγματικότητα δυστυχισμένος καὶ ταλαίπωρος.

Ύπό την επίδοση του συνοδικού Πιττακίου ανακηρύξεως ως Συνοδικής της Ι. Μ. Άγιου Συμεών Καλάμου (Ιούνιος 2005).

Ύπό τη χειροτονία σε πρεσβύτερο του Διακόνου κ. Φιλοθέου Θεοχάρη από τον Σεβ. Χαλκίδος στη Χαλκίδα (Ιούλιος 2005).

Ύπό την επίμνημόσυνη δέηση για τον έθνικό ήρωα Γεωργάκη Όλυμπιο στο χωριό Λιβάδι Έλασσώνος. Παρέστησαν οι Σεβ. Έλασσώνος, Σύρου και Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως (4.9.2005).

Ύπό την επίσκεψη στον Μακαριώτατο των Ύποτρόφων της Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας που φιλοξενήθηκαν στο Οικοτροφείο της Άποστολικής Διακονίας με σκοπό τη διδασκαλία της Έλληνικής γλώσσας και τη γνωριμία με τον πολιτισμό μας (Ιούλιος - Αύγουστος 2005).

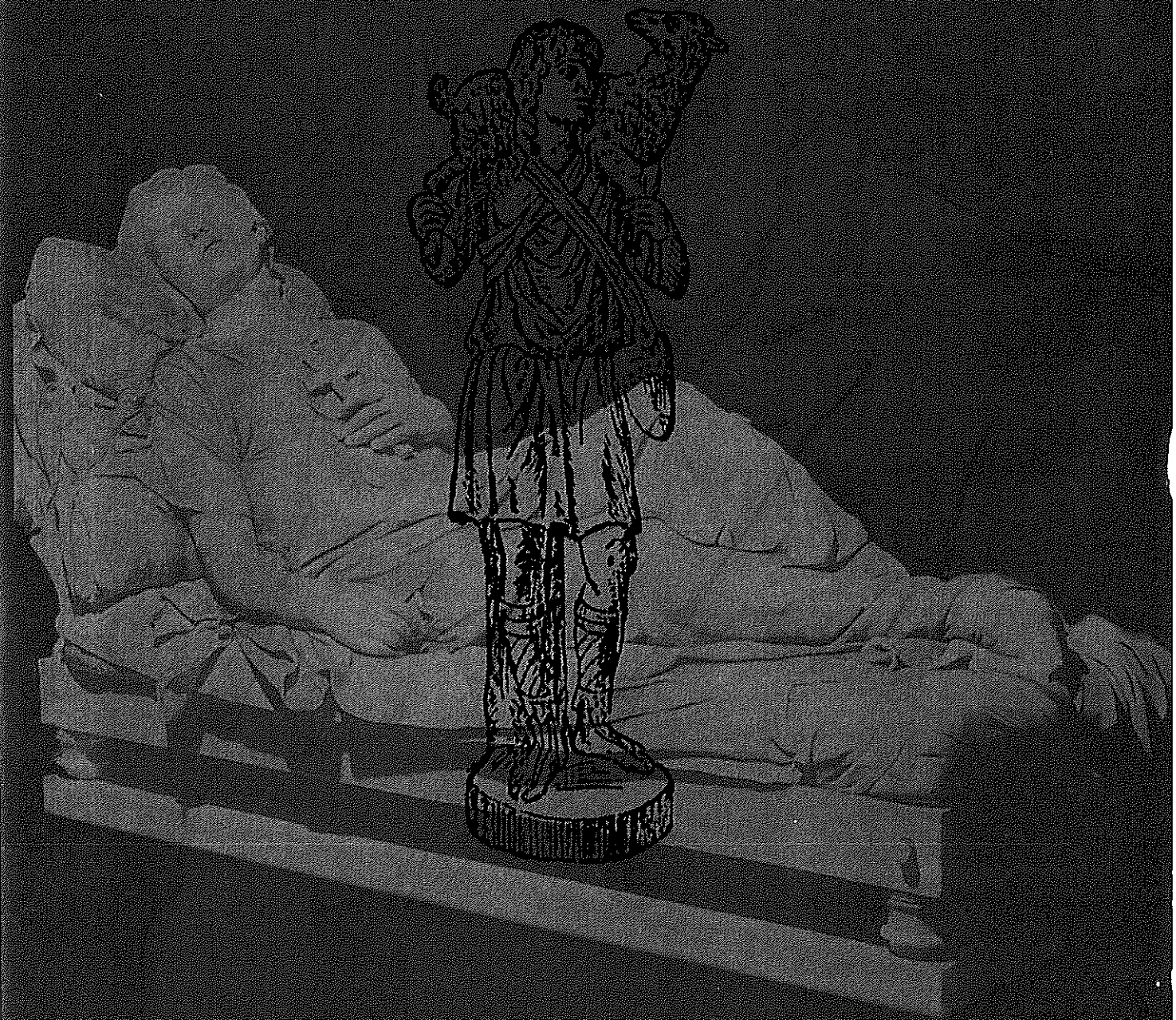

Ύπό την επίσκεψη Λαρισαίων κληρικών και λαϊκών προσκυνητών με επίκεφαλής τον Σεβ. Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ύγνάτιο στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης (Ιούλιος 2005).

Ύπό τη βράβευση του έργου που γράφτηκε από συμμαθήτριά τους για τα παιδιά που σκοτώθηκαν στα Τέμπερη από τον διευθυντή της «Άλληλεγγύης» κ. Δ. Φουρλεμάδη (Ιούνιος 2005).*

*Διόρθωση: Η φωτογραφία που δημοσιεύθηκε στην ίδια θέση στο προηγούμενο τεύχος προέρχεται από την έορτη για τη μνήμη της ίδρυσης του Ναού του Άγιου Άναστασίου του Νεομάρτυρος, πολιούχου Ναυπλίου.

ΠΑΡΑ-ΣΥΝΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
 ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
 ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΚΚΟΛΟΝ ΕΜΠΕΡΙ
 ΛΕΩΝΑΙΟΥ 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ, ΓΡΕΚΕ
 ΤΗΛ. 210 722 531, ΦΑΞ 210 722 535
 ISBN 960-7203

ΚΟΣΜΟΣ ΕΜΠΕΡΙ 2004